รายงานประจำปี ๒๕๖๓

ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
กรมป่าไม้

คำนำ

ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้ ได้จัดทำรายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โครงการวิจัยกิจกรรมพื้นฐาน ได้แก่ โครงการวิจัยและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเห็ดเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ในสวนป่ายูคาลิปตัส สวนป่ากระถินณรงค์ และสวนป่าธรรมชาติ โครงการวิจัยการพัฒนาการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ ในสวนป่าเชิงพาณิชย์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคนในสวนป่าเชิงพาณิชย์ เพื่อการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์ การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวัสดุทดแทนไม้จากวัสดุชีวภาพต่อการเข้าทำลายของปลวกใต้ดิน โครงการกิจกรรมประยุกต์ ได้แก่ โครงการวิจัยประสิทธิภาพของสารสกัดแทนนินจากสีเสียดเปลือกและสีเสียดแก่นในการป้องกันกำจัดเชื้อราทำลายไม้ โครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มแหล่งอาหาร (Food Bank) ในพื้นที่ป่าของชุมชน งานรุกขกร การเข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เล่มนี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลภาพรวมการปฏิบัติงานของกรมป่าไม้ และข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วไป

สารบัญ

บุคลากรส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ๑

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมของส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ๘

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติงาน ประจำปี ๒๕๖๓ ๑๓

๒.๑ งานที่ได้รับมอบหมาย

การประชุม ๑๔

ผู้แทนกรมป่าไม้ ๑๘

วิทยากร ๑๙

๒.๒ ตัวชี้วัดที่ ๕ ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้ ๒๖

๒.๓ ตัวชี้วัดที่ ๖ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ๕๓

๒.๔ โครงการวิจัย

กิจกรรมวิจัยพื้นฐาน ๕๗

กิจกรรมวิจัยประยุกต์ ๖๗

๒.๕ โครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มแหล่งอาหาร (Food Bank) ในพื้นที่ป่าของชุมชน ๗๐

๒.๖ งานรุกขกร ๗๗

๒.๗ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ๘๐

ภาคผนวก

- คณะทำงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่
- คณะทำงานโครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มแหล่งอาหาร (Food Bank)

บุคลากรส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

นายขวัญชัย เจริญกรุง
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
และฝ่ายกลไกทางเศรษฐศาสตร์

นางสาววีรณา สมพีร์วงศ์
หัวหน้าฝ่ายสำรวจ
และพัฒนาระบบฐานข้อมูล

นางสาวกฤษณา ชายกวด
หัวหน้าฝ่ายกีฏวิทยาป่าไม้

นางสาวอินทิรา พันธาสุ
หัวหน้าฝ่ายจุลชีววิทยา

นางสาวนภาลัย เสมอใจ
หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการ

นางสาวปรียานันท์ เมืองแสน
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

นางสุวรรณา คล้อยอรุณ
พนักงานธุรการ ส๔

นางสาวจารินี บำรุงถิ่น
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

นางสาวนฤมล สง่างาม
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

นางปอแก้ว เขียวขาว
เจ้าหน้าที่ธุรการ (ปวช.)

นางสุวรรณี สร้างคำ
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

นางเบญจมาศ แย้มบุญทับ
พนักงานจ้างเหมาบริการ

ฝ่ายสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูล

นางสาววีรณา สมพีร์วงศ์
หัวหน้าฝ่ายสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูล

นายอนิรุต พลฤทธิ์
นักวิชาการป่าไม้

นายสนั่น หมัดสั๊ะ
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวชญานันท์ พลยูง
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวกวิสรา ศรีทอง
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวเรณุภา พงศ์กระทุง
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวชลดา พรจ่าย
นักวิทยาศาสตร์

นางสาวจิราพร โคตรวงค์
พนักงานจ้างเหมาบริการ

นางสาวกชกร อัญชลิสังกาศ
พนักงานจ้างเหมาบริการ

ฝ่ายกีฏวิทยาป่าไม้

นางสาวกฤษณา ชายกวด
หัวหน้าฝ่ายกีฏวิทยาป่าไม้

นางสาวสุพีร์ญา วิลาศ
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวจิตติมา อยู่หาญ
นักวิทยาศาสตร์

ฝ่ายจุลชีววิทยา

นางสาวอินทิรา พันธาสุ
หัวหน้าฝ่ายจุลชีววิทยา

นายเจนวิชญ์ พฤฑฒิกุล
นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

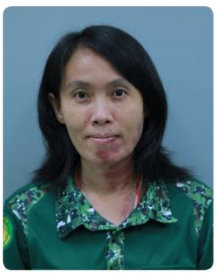

นางสาวน้ำตาล คุ้มตะโก
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาววัชรียา วงษ์หาญ
ผู้ช่วยนักวิจัย

ว่าที่ร.ต. หญิงปนัดดา ฤทธิ์น้อย
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวพจนีย์ ยิ่งคุ้ม
นักวิทยาศาสตร์

นางรมิดา รอดปัญญา
คนงานห้องทดลอง

ฝ่ายส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการ

นางสาวนภาลัย เสมอใจ
หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการ

นายปิติ กาลธิยานันท์
นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

นางสาวปรียากรณ์ กล้าใจ
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวพิสุทธิณี เจริญศรี
ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวชนาภา นิวาสานนท์
นักวิทยาศาสตร์

นายนฤชา จากปล้อง
เจ้าพนักงานการเกษตร

นายอุทัย ขวัญไพโรจน์กิจ
เจ้าพนักงานการเกษตร

ฝ่ายกลไกทางเศรษฐศาสตร์

นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ
หัวหน้าฝ่ายกลไกทางเศรษฐศาสตร์

นางณิชา แข่งขัน
นักวิชาการป่าไม้

นางสาวเกศรา แก้วก้อน
นักวิทยาศาสตร์

นางสาวรัสรินทร์ ณ ลำปาง
นักวิทยาศาสตร์

นางสาววรรษชล เพ็งแย้ม
นักวิทยาศาสตร์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมของ

ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

ข้อมูลภาพรวมของส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
(Forest Biodiversity Division)

ประวัติความเป็นมา

ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับภารกิจของกรมป่าไม้ตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทางด้านความมั่นคงของฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศป่าไม้

ที่ตั้งสำนักงาน

ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ชั้น ๖ อาคารสุรัสวดี
๖๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
เบอร์โทรศัพท์ : ๐-๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๐๓๐ เบอร์โทรสาร : ๐-๒๕๗๙ ๒๘๑๔

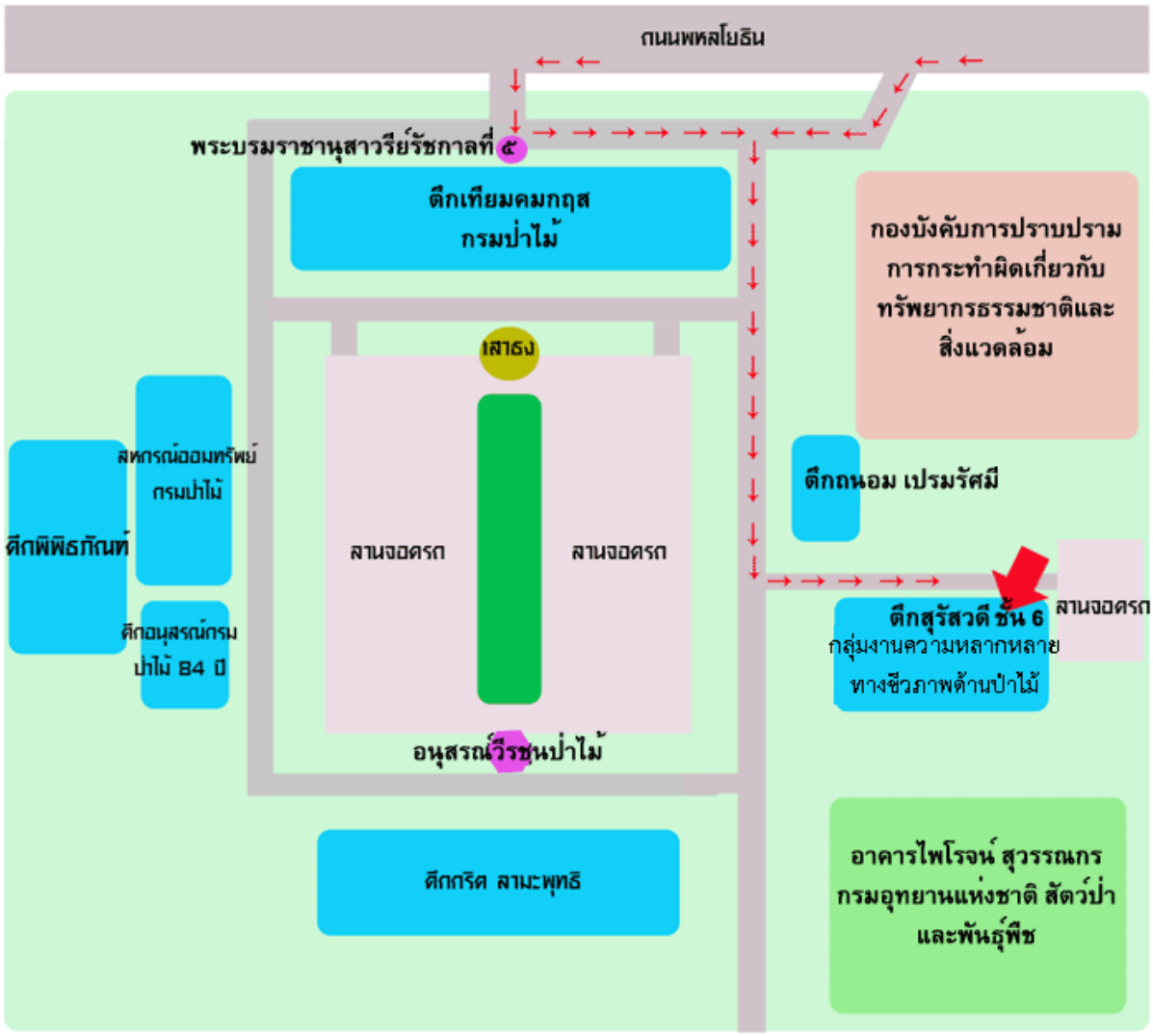

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑) ศึกษาวิจัย และสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้

๒) ติดตาม ประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) ศึกษา วิจัย ชีววิทยาและนิเวศวิทยาของแมลงป่าไม้ จุลินทรีย์ป่าไม้ และสัตว์อื่นที่ก่อให้เกิดประโยชน์และโทษ ในระบบนิเวศป่าไม้ สวนป่า อุตสาหกรรมไม้ และผลิตผลป่าไม้

๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการป้องกันกำจัดโรค แมลงศัตรูพืชป่าไม้ ศัตรูทำลายไม้ และผลิตผลป่าไม้

๕) ศึกษา วิจัย และพัฒนา กลไกทางเศรษฐศาสตร์ ด้านระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๖) จัดทำ และพัฒนาฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้และการใช้ประโยชน์

๗) เผยแพร่องค์ความรู้และบริการทางวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ประกอบด้วย ๖ ฝ่าย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

๑. ฝ่ายบริหารทั่วไป

๑.๑ ปฏิบัติงานสารบรรณ ร่างพิมพ์หนังสือ ประชาสัมพันธ์ และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น

๑.๒ ปฏิบัติงานการเงิน บัญชีและพัสดุ

๑.๓ ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลและระบบราชการ

๑.๔ ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน งบประมาณ ติดตามประเมินผล และเร่งรัดผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณ

๑.๕ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. ฝ่ายกีฏวิทยาป่าไม้

๒.๑ ศึกษา วิจัย ด้านชีววิทยา นิเวศวิทยา และอนุกรมวิธานของแมลงป่าไม้ และแมลงศัตรูผลิตผลป่าไม้

๒.๒ ศึกษา วิจัย และพัฒนาการใช้ประโยชน์แมลงป่าไม้ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๓ บริหารจัดการแนวทางในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้และแมลงศัตรูผลิตผลป่าไม้

๒.๔ จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลแมลงป่าไม้

๒.๕ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓. ฝ่ายจุลชีววิทยาป่าไม้

๓.๑ ศึกษา วิจัย ด้านชีววิทยา นิเวศวิทยา และอนุกรมวิธานของจุลินทรีย์ป่าไม้

๓.๒ ศึกษา วิจัย และพัฒนาการใช้ประโยชน์จุลินทรีย์ป่าไม้ ที่มีความสำคัญทางศักยภาพและพัฒนาการใช้ประโยชน์จุลินทรีย์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

๓.๓ บริหารจัดการแนวทางการป้องกันกำจัดโรคพืชป่าไม้ และจุลินทรีย์ทำลายไม้และผลิตผลป่าไม้

๓.๔ จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลจุลินทรีย์ป่าไม้

๓.๕ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๔. ฝ่ายสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูล

๔.๑ ศึกษา วิจัย และสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ และภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๔.๓ บริการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๔.๔ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๕. ฝ่ายส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการ

๕.๑ ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๕.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์หายากและใกล้สูญพันธุ์

๕.๓ ประสานความร่วมมือกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

๖. ฝ่ายพัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์

๖.๑ ศึกษา วิจัย และพัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๖.๒ วิเคราะห์การจัดการทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ การใช้ประโยชน์ และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๖.๓ ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย แผน มาตรการที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ทั้งด้านชนิดพันธุ์และพันธุกรรม

๖.๔ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ผลการดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ของ (สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัดที่ ๕ ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ดำเนินการป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรดและป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่

ข้อมูลผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้
ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้	๑) รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบ ๑๒ เดือน ๒) การเบิกจ่ายงบประมาณงบประมาณที่ได้รับ ๒,๐๔๕,๔๐๐ บาท แผนการใช้งบประมาณ ๒,๐๔๕,๔๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐	๑๐๐

ตัวชี้วัดที่ ๖ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ดำเนินการป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูลผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้
การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑) การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น ๓๓ ราย ๒) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในชุมชนในระดับมากที่สุด ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๗๙.๘๖ % คะแนนเฉลี่ย ๓.๑๙ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)	๑๐๐

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติงาน ประจำปี ๒๕๖๓

ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๑ งานที่ได้รับมอบหมาย

➢ การประชุม

❖ การประชุมภายในกรมป่าไม้

ลำดับ	เรื่องการประชุม	วันที่/เวลา	สถานที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะครั้งที่ ๑	วันศุกร์ที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ
๒	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป	วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ
๓	ขอเชิญประชุมผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ
๔	ขอเชิญประชุมนำผลงานวิจัยและกิจกรรมส่งเสริมการวิจัยเข้าร่วมนำเสนอในงาน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๓ (Thailand Research Expo ๒๐๒๐) “ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓	วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๕	ขอเชิญประชุมผู้บริหารกรมป่าไม้ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.	ห้องประชุม ๑ อาคารเทียม คมกฤส	สำนักบริหารกลาง กรมป่าไม้

ลำดับ	เรื่องการประชุม	วันที่/เวลา	สถานที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๖	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไป สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓	วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๗.๓๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ
๗	ขอเชิญประชุมผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓	วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ
๘	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินการปฏิบัติราชการพลเรือนสามัญและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้	วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	สำนักวิจัยฯ
๙	ขอเชิญประชุมหารือแนวทางกระบวนการทำงานวิจัยของกรมป่าไม้	วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	สำนักวิจัยฯ
๑๐	ขอเชิญประชุม (การรับส่ง-มอบงานในหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้	วันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๒ สำนักวิจัยฯ	ส่วนอำนวยการ สำนักวิจัยฯ

❖ **ประชุมภายนอกกรมป่าไม้**

ลำดับ	เรื่องการประชุม	วันที่/เวลา	สถานที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ขอเชิญเข้าร่วมประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสหพันธรัฐรัสเซีย ประเด็นการอนุรักษ์นกอพยพ	วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น.	ห้องประชุม ๖๐๒ อาคาร สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น.	ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓	ขอเชิญประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านชนิดและระบบนิเวศ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๐๐-๑๔.๐๐ น.	ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔	ขอเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมคณะทำงานโครงการบูรณาการฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ	วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.	ห้องประชุมผ่านระบบวีดีทัศน์ทางไกล	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
๕	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดการพื้นที่คุ้มครองในอาเซียน (Biodiversity Conservation and Management of Protected Areas in ASEAN : BCAMP) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๙.๓๐-๑๔.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๕ อาคารศูนย์ปฏิบัติการ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๖	ขอเชิญประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อ (ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐-๑๒.๑๐ น.	ห้องประชุมปีติพงศ์ พึ่งบุญ	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
๗	ขอเชิญประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการ Biodiversity Finance Initiative (BIOFIN) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๓๐-๑๒.๐๐ น.	ห้องประชุม Sigma พูลแมน คิงเพาเวอร์ กรุงเทพฯ	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘	การประชุมคณะกรรมการโครงการมนุษย์และชีวมณฑลของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓	วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๙.๓๐-๑๒.๐๐ น.	ห้องประชุมชั้น ๑๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๙	ขอเชิญประชุมคณะทำงานโครงการบูรณาการฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการใช้ประโยชน์ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓	วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๘.๓๐-๑๔.๓๐ น.	โรงแรมรามาการ์เด้น กรุงเทพฯ	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
๑๐	ขอเชิญเข้าร่วมการเสวนานำเสนอความสำเร็จของการดำเนินโครงการอนุรักษ์ถิ่นอาศัยพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่มีความสำคัญระดับโลก ในภาคพื้นที่การผลิต	วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐-๑๓.๓๐ น.	โรงแรมเซ็นจูรี่ กรุงเทพฯ	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑	ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพเพื่อความยั่งยืนในภาคเกษตร”	วันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.	ห้องบางลำพู ชั้น ๖ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

➢ ผู้แทนกรมป่าไม้ในคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ภายในกรมป่าไม้	
๑	คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอและติดตามผลโครงการวิจัย
๒	คณะกรรมการคัดเลือก “แสงดาว” บุคคลต้นแบบความดีของกรมป่าไม้
๓	คณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไป
๔	คณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป
๕	คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบการประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ
๖	คณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินการปฏิบัติราชการพลเรือนสามัญและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ภายนอกกรมป่าไม้	
๑	คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.)
๒	คณะกรรมการกำกับโครงการ Biodiversity Finance Initiative (BIOFIN)
๓	คณะกรรมการอำนวยการโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดการพื้นที่คุ้มครองในอาเซียน (Biodiversity Conservation and Management of Protected Areas in ASEAN: BCAMP)
๔	คณะทำงานโครงการบูรณาการฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการใช้ประโยชน์
๕	คณะอนุกรรมการวิชาการความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านชนิดและระบบนิเวศ
๖	คณะทำงานกำกับดูแลข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
๗	คณะกรรมการโครงการมนุษย์และชีวมณฑลของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

➢ วิทยากร

- **วิทยากรในการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รุ่นที่ ๘**
  หลักสูตรหัวหน้าชุดปฏิบัติการรุกขกร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา (วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓)

- **วิทยากรบรรยายการป้องกันโรค แมลง และการศัลยกรรม**
  ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓)

วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๑

กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มอบหมายให้นายขวัญชัย เจริญกรุง ผู้อำนวยการส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ซึ่งจัดโดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๘.๔๕ น. ณ อาคารเรือนกระจก สวนลุมพินี

ในครั้งนี้นายขวัญชัย เจริญกรุง ทำการบรรยายและแบ่งกลุ่มเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่องการศัลยกรรมและบำรุงรักษาต้นไม้ ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานครผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง โดยมีผู้เข้าร่วมประมาณ ๖๐ คน

นายขวัญชัย เจริญกรุง ร่วมเป็นวิทยากร

วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๒

กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มอบหมายให้ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ซึ่งจัดโดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ อาคารเรือนกระจก สวนลุมพินี

ในครั้งนี้นายขวัญชัย เจริญกรุง ผู้อำนวยการส่วนฯ มอบหมายให้นางสาวอินทิรา พันธาสุ ทำการบรรยายและแบ่งกลุ่มเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่องการศัลยกรรมและบำรุงรักษาต้นไม้ ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ร่วมกับนายปิติ กาลธิยานันท์ นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ นายกิตติพัฒน์ ลิขิตวรโชติ และนางสาวพิสุทธิณี เจริญศรี เจ้าหน้าที่จากส่วนวิจัยความหลากหลายฯ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมประมาณ ๖๐ คน

บรรยากาศการอบรม

วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๓

กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มอบหมายให้ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ซึ่งจัดโดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ สวนหลวง ร.๙

ในครั้งนี้นายขวัญชัย เจริญกรุง ผู้อำนวยการส่วนฯ มอบหมายให้นายปิติ กาลธิยานันท์ ทำการบรรยายและแบ่งกลุ่มเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่องการศัลยกรรมและบำรุงรักษาต้นไม้ ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานครผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ร่วมกับนางสาวอินทิรา พันธาสุ นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ นายกิตติพัฒน์ ลิขิตวรโชติ และนางสาวพิสุทธิณี เจริญศรี เจ้าหน้าที่จากส่วนวิจัยความหลากหลายฯ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมประมาณ ๖๐ คน

บรรยากาศการอบรม

▶ วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๔

กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มอบหมายให้ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ซึ่งจัดโดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ สวนหลวง ร.๙

ในครั้งนี้นายขวัญชัย เจริญกรุง ผู้อำนวยการส่วนฯ มอบหมายให้นางสาวนภาลัย เสมอใจ ทำการบรรยายและแบ่งกลุ่มเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่องการศัลยกรรมและบำรุงรักษาต้นไม้ ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานครผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ร่วมกับนางสาวอินทิรา พันธาสุ นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ นายกิตติพัฒน์ ลิขิตวรโชติ และนายอุทัย ขวัญไพโรจน์กิจ เจ้าหน้าที่จากส่วนวิจัยความหลากหลายฯ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมประมาณ ๖๐ คน

บรรยากาศการอบรม

▶ วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๕

กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มอบหมายให้ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ซึ่งจัดโดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๔๕ น. ณ อาคารเรือนกระจก อุทยานผีเสื้อและแมลง กรุงเทพมหานคร

ในครั้งนี้นายขวัญชัย เจริญกรุง ผู้อำนวยการส่วนฯ มอบหมายให้นางสาวนภาลัย เสมอใจ ทำการบรรยายและแบ่งกลุ่มเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่องการศัลยกรรมและบำรุงรักษาต้นไม้ ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานครผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ร่วมกับนายปิติ กาลธิยานันท์ นางสาวอินทิรา พันธาสุ นายเจนวิชญ์ พฤฑฒิกุล นายอุทัย ขวัญไพโรจน์กิจ และนางสาวปนัดดา ฤทธิ์น้อย เจ้าหน้าที่จากส่วนวิจัยความหลากหลายฯ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมประมาณ ๖๐ คน

บรรยากาศการอบรม

- วิทยากรบรรยาย หลักสูตร ความรู้พื้นฐานในการจัดการแมลงและสัตว์อื่น
  หัวข้อ ชีววิทยา นิเวศวิทยาของปลวกและการป้องกันกำจัด
  ณ โรงแรมทาวน์ อิน ทาวน์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร (วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓)

- วิทยากรบรรยาย หลักสูตรผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้าง
  หัวข้อ ชีววิทยา นิเวศวิทยาของปลวกและการป้องกันกำจัด
  ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร (วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓)

๒.๒ ตัวชี้วัดที่ ๕ ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่

กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักพัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศป่าไม้ กิจกรรมย่อยจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้ ตัวชี้วัดที่ ๕ ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้ จำนวน ๑ แห่ง คือ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ โดยสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพร่วมกับอาสาสมัครชุมชนบ้านหนองจิก เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม และเจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่

เจ้าหน้าที่ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ร่วมกับอาสาสมัครชุมชนบ้านหนองจิก เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม และเจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ร่วมกันสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

ประวัติความเป็นมาพื้นที่ป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่

ที่มาของชื่อ “ป่าท่าปอม” ต้องนับย้อนกลับไปกว่า ๑๓๐ ปี เมื่อ โต๊ะปอม โต๊ะหมัน และนายกาแมะ ซึ่งเป็นผู้มีวิชาอาคมแกร่งกล้าได้นำครอบครัวเข้ามาบุกเบิกอาศัยในพื้นที่ป่าแห่งนี้ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นป่าอาถรรพ์ เป็นแหล่งที่พำนักของเหล่าภูต และสัตว์ร้ายอย่างจระเข้เผือกซึ่งคอยปกปักรักษาป่าแห่งนี้ เมื่อครอบครัวของเหล่าผู้บุกเบิกได้ใช้ประโยชน์ความอุดมสมบูรณ์จากป่าแห่งนี้ เพื่อเป็นแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และทำการประมง จนพื้นที่ป่าแห่งนี้ได้ชื่อว่าป่าโต๊ะปอม ก่อนที่จะเพี้ยนเสียงเป็น “ป่าท่าปอม” ในปัจจุบันด้วยระบบนิเวศที่เป็นป่าดิบชื้นมีตาน้ำพุดบริเวณป่าต้นน้ำแล้วไหลลงสู่ทะเล จึงเกิดระบบนิเวศผสมผสานระหว่างอิทธิพลจากน้ำจืดและน้ำทะเล ชาวบ้านจึงเรียกชื่อป่าแห่งนี้รวมกันว่า “ป่าท่าปอมคลองสองน้ำ”

นับจากครอบครัวผู้บุกเบิกเข้ามาอยู่อาศัยกลางป่าก็เริ่มขยายตัวออกไป มีการทำนา ทำสวนผลไม้ และยางพารา แต่สิ่งที่ชุมชนยังยึดเหนี่ยวไว้คือการไม่ลบหลู่ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พึ่งพิงป่าตามวิถีชุมชนที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ ทำให้ป่าท่าปอมคงความสวยงามของเหล่าพรรณไม้ สัตว์ป่า และลำธารที่มีความใสสะอาดเมื่อสะท้อนแสงแดดแววับราวกับไพลิน

เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมชมป่าท่าปอม ทรงเรือแคนูชมธรรมชาติและความสวยงามตลอดลำคลอง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับสั่งแก่ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น และผู้ตามเสด็จว่า “ให้รักษาสภาพป่าแห่งนี้ให้มีความอุดมสมบูรณ์สวยงาม”

หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา พื้นที่ป่าท่าปอม ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม โดยการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จึงได้สร้างสะพานไม้ผ่านป่าพรุน้ำจืด และป่าชายเลนตลอดแนวลำคลอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและชื่นชมธรรมชาติอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งมีกิจกรรมพายเรือแคนู และเล่นน้ำตลอดทั้งลำคลอง จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น จึงเกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ของป่าท่าปอมคลองสองน้ำ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมป่าไม้ได้ดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชนบ้านหนองจิก เนื้อที่ ๔๐๑-๑-๙๐ ไร่ และดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ป่าท่าปอมคลองสองน้ำ ในพื้นป่าสงวนแห่งชาติคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ด้วยการร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้วยการแบ่งพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ และสามารถท่องเที่ยว เล่นน้ำ เฉพาะจุดที่อนุญาต ยกเลิกกิจกรรมพายเรือแคนู และห้ามการใช้สบู่แชมพูในลำคลอง เนื่องจากกระทบต่อคุณภาพน้ำ และรากไม้บริเวณริมคลอง นอกจากนี้ยังดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้ กิจกรรมปลูกป่ารักษาทรัพยากร กิจกรรมศึกษาดูงานและทัศนศึกษา เป็นต้น

มูลค่า คุณค่า และความสำคัญของผืนป่า

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ ได้ถูกประกาศให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติภายใต้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๖๘ โดยลงในราชกิจจานุเบกษา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลอ่าวลึกน้อย อำเภออ่าวลึก ตำบลเขาคราม ตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ประมาณ ๒๓,๔๖๓ ไร่ พบพรรณไม้มีค่า เช่น ไม้โกงกาง ไม้ลำพูน ไม้ลำแพน ไม้ตะบูน ไม้พะยอม ไม้กระบาก และไม้อื่น ๆ ที่มีค่าจำนวนมาก

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จากข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์พบว่าพื้นที่ป่าคลองกาโหรดและป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ประมาณ ๒๖,๘๕๑ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพเป็นป่า ๑๙,๗๐๖ ไร่

ความสามารถในการกักเก็บน้ำและการกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ของเนื้อไม้

ชนิดป่า	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาณการกักเก็บน้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร)	ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ของเนื้อไม้ (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)
ป่าดิบชื้น	๗,๗๒๘	๕.๙	๓๗๒,๓๔๒.๗๗
ป่าชายเลน	๑๑,๙๗๘	-ไม่มีข้อมูล-	๑๔๖,๕๕๐.๘๓
รวม	๑๙,๗๐๖	๕.๙	๕๑๘,๘๙๓.๖๐

ที่มา

- ข้อมูลพรรณไม้ที่มีอยู่ คำนวณจากข้อมูลการวางแปลงสำรวจพรรณพืชในชนิดป่าต่าง ๆ
- ข้อมูลการกักเก็บน้ำของพื้นที่ป่าแต่ละชนิดป่า ที่มา: http://www.dnp.go.th/watershed/waterholding/waterholding.htm#table ส่วนวิจัยต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพรรณพืช

สำรวจและเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการด้านป่าไม้ กรมป่าไม้ได้ดำเนินกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม

จากการสำรวจและเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ พืช สัตว์ แมลง เห็ดรา ไลเคน และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องร่วมกับชุมชนพบ พรรณพืช ๑๘๑ ชนิด สัตว์ ๒๐๔ ชนิด แมลง ๑๗๑ ชนิด เห็ด ๓๖ ชนิด และไลเคน ๒๐ ชนิด ผลการสำรวจพบว่า พื้นที่ป่ามีสภาพป่าเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพุ พรรณไม้เด่นป่าดิบชื้นที่พบ คือ โพบาย (*Balakata baccata* (Roxb.) Esser) พุดพอ (*Kopsia pauciflora* Hook.f.) โปง (*Brownlowia peltata* Benth.) พรรณไม้เด่นป่าชายเลน ที่พบคือตะบูนขาว (Xylocarpus granatum J.Koenig) แสมแดง (*Aglaia cucullata* (Roxb.) Pellegr.) และโกงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata* Blume) พรรณไม้เด่นที่พบ คือ บ้องขวาน (*Syzygium diospyrifolium* (Wall. ex Duthie) S.N.Mitra) หว้าน้ำ (*Dehaasia* sp.) และทองพระ (*Horsfieldia brachiate* (King) Warb.) พบข้อมูลรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านพืช

จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชตามเส้นทางที่กำหนดในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ พบพืชพรรณทั้งหมดจำนวน ๑๘๑ ชนิด ๑๓๙ สกุล ๕๕ วงศ์

จากข้อมูลการสำรวจพบพืชที่มีสถานภาพตาม Threatened Plants in Thailand (DNP, ๒๐๑๗) จำนวน ๑๕ ชนิด แบ่งเป็น พืชที่หายากในระดับโลก (R=Rare (Global)) ๙ ชนิด ได้แก่ เพกาพรุ (*Radermachera pinnata* (Blanco) Seem.) ปอขน (*Sterculia cordata* Blume) ปอท้องขาว (*Sterculia gilva* Miq.) หันช้าง (*Knema andamanica* (Warb.) W. J. de Wilde) จิกเล (*Barringtonia asiatica* (L.) Kurz) หัวร้อยรู (*Hydnophytum formicarum* Jack) พร้าวนกคุ้ม (*Molineria latifolia* (Dryand. ex W.T.Aiton) Herb. ex Kurz var. *megacarpa* (Ridl.) I.M.Turner) ประดับหินกลีบพับ (*Argostemma lobulatum* Craib var. *variabile* Sridith) เอื้องอัญมณี (*Corybas ecarinatus* Anker & Seidenf.) พืชใกล้สูญพันธุ์ (EN=Endangered) ๒ ชนิด คือ รองเท้านารีขาวสตูล (*Paphiopedilum niveum* (Rchb.f.) Stein) เอื้องไผ่ (*Dendrobium lagarum* Seidenf.) พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vu=Vulnerable) ๓ ชนิด ได้แก่ ตีนเป็ดแคระ (*Alstonia curtisii* King & Gamble) เขืองหลวง (*Caryota maxima* Blume) สุดสาคร (*Paraboea insularis* Triboun) พืชใกล้ถูกคุกคาม (NT=Near Threatened) ๑ ชนิด คือ กะหนาย (*Pterospermum littorale* Craib var. *littorale*)

พืชที่มีสถานภาพตาม IUCN Red List (๒๐๑๙) จำนวน ๕๖ ชนิด แบ่งเป็นพืชใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (CR=Critically Endangered) ๑ ชนิด คือ สะย้า (*Psilotum nudum* (L.) P. Beauv.) พืชใกล้สูญพันธุ์ (EN=Endangered) ๒ ชนิด ได้แก่ รองเท้านารีขาวสตูล (*Paphiopedilum niveum* (Rchb.f.) Stein) และตะเคียนหิน (*Hopea ferrea* Laness.) พืชมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vu=Vulnerable) ๓ ชนิด ได้แก่ ยางแดง (*Dipterocarpus turbinatus* C.F.Gaertn.) หลุมพอทะเล (*Intsia bijuga* (Colebr.) Kuntze) หันช้าง (*Knema andamanica* (Warb.) W. J. de Wilde) พืชใกล้ถูกคุกคาม (NT=Near Threatened) ๒ ชนิด ได้แก่ สะเตียว (*Madhuca motleyana* (de Vriese) J.F.Macbr.) และหมากพน (*Orania sylvicola* (Griff.) H.E.Moore) พืชที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (LC=Least Concern) ๔๘ ชนิด เช่น แสมดำ (*Avicennia officinalis* L.) ทุ้งฟ้า (*Alstonia*

macrophylla Wall. ex G.Don) และ เพกาพรุ (*Radermachera pinnata* (Blanco) Seem.) โพบาย (*Balakata baccata* (Roxb.) Esse) เป็นต้น

พืชที่มีสถานภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) บัญชีที่ ๑ จำนวน ๑ ชนิด คือ รองเท้านารีขาวสตูล (*Paphiopedilum niveum* (Rchb.f.) Stein) บัญชีที่ ๒ จำนวน ๒๗ ชนิด เช่น กะเรกะร่อน (*Cymbidium aloifolium* (L.) Sw.) คอกว่าง (*Cleisomeria lanatum* (Lindl.) Lindl. ex G.Don) นวลผ่อง (*Callostylis pulchella* (Lindl.) S.C.Chen & Z.H.Tsi) เอื้องบายศรี (*Eria lasiopetala* (Willd.) Ormerod) เป็นต้น

การดำเนินงานความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช

ทีมสำรวจด้านพืช

เดินสำรวจตามเส้นทาง

ถ่ายภาพตัวอย่างพืช

จดบันทึกข้อมูลและจับพิกัดทางภูมิศาสตร์

เก็บตัวอย่างพืช

เก็บตัวอย่างพืช

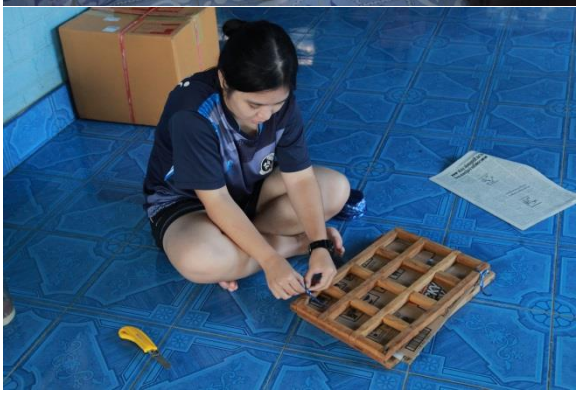

อัดตัวอย่างพรรณไม้

ชนิดป่าและพรรณพืช

ป่าชายเลน

ป่าชายเลนมักกระจายอยู่บริเวณชายฝั่งที่เป็นดินเลนในแถบน้ำกร่อยหรือน้ำทะเลท่วมถึงรวมถึงปากแม่น้ำต่าง ๆ ด้วยพืชจะได้รับอิทธิพลความเค็มจากน้ำทะเลโดยจะปรับตัวให้เติบโตได้บนดินเลนและขาดออกซิเจนในดิน เช่น การปรับตัวของรากใบมีสารเคลือบเพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำมากเกินไป เป็นต้น

ค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยา (Important Value Index : IVI) แปลงตัวอย่างขนาด ๔๐x๔๐ เมตร จำนวน ๒ แปลงพบพืช ๑๖ ชนิดจำนวน ๓๘๗ ต้น พรรณไม้เด่นที่พบคือตะบูนขาว (*Xylocarpus granatum* J.Koenig) แสมแดง (*Aglaiacucullata* (Roxb.) Pellegr.) และโกงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata* Blume) มีค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยาเป็น ๗๔.๕๕ ๕๙.๑๙ และ ๒๒.๘๐ ตามลำดับ

ป่าพุ

ป่าพุในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน อยู่ในพื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขัง ซึ่งแหล่งที่มาของน้ำมาจากบ่อน้ำผุดบริเวณใกล้เคียงน้ำอาจท่วมตลอดทั้งปีหรือบางช่วงของปี พรรณไม้เด่นที่พบในพื้นที่ เช่น พุดพอ ทองพระ เป็นต้น

ค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยา (Important Value Index : IVI) แปลงตัวอย่างขนาด ๔๐x๔๐ เมตร จำนวน ๕ แปลงพบพืช ๓๙ ชนิดจำนวน ๗๒๖ ต้น พรรณไม้เด่นที่พบคือบ้องขวาน (*Syzygium diospyrifolium* (Wall. ex Duthie) S.N.Mitra) หว้าน้ำ (*Dehaasia* sp.) และทองพระ (*Horsfieldia brachiate* (King) Warb.) มีค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยาเป็น ๓๐.๐๙ ๒๙.๐๗ และ ๑๘.๙๑ ตามลำดับ

ป่าดิบชื้น

มักอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลของปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้ดินมีความชุ่มชื้นตลอดปี พืชจึงไม่ผลัดใบในฤดูแล้ง ลักษณะโครงสร้างป่าเป็นป่ารกทึบ ต้นไม้ในเรือนยอดชั้นกลาง และพื้นล่างมักเป็นชนิดที่เจริญเติบโตได้แม้อยู่ภายใต้เรือนยอดของไม้ใหญ่ พรรณไม้ที่พบในพื้นที่เช่น มะไฟกา เพกา เม็ก เป็นต้น

ค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยา (ImportantValueIndex : IVI) แปลงตัวอย่างขนาด ๔๐x๔๐ เมตร จำนวน ๒ แปลงพบพืช ๔๙ ชนิดจำนวน ๒๕๓ ต้น พรรณไม้เด่นที่พบคือโพบาย (*Balakata baccata* (Roxb.) Esser) พุดพอ (*Kopsia pauciflora* Hook.f.) โปง (*Brownlowia peltata* Benth.) มีค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศวิทยาเป็น ๑๓.๕๐ ๑๐.๓๔ และ ๙.๕๕ ตามลำดับ

ป่าละเมาะเขาหินปูนระดับต่ำ

เป็นป่าผลัดใบหรือกึ่งผลัดใบพบตามยอดเขาหรือตามหน้าผาชันที่เป็นพื้นโล่ง มีหินปูนโผล่เกือบทั้งหมด ชั้นดินมีความหนาน้อยกว่าป่าชนิดอื่น พืชส่วนใหญ่เป็นไม้พุ่ม ไม้ล้มลุกและไม้เถาอาจพบไม้ไม่ผลัดใบจากป่าดิบแล้งเช่น ตะเคียนหินซึ่งทำให้ป่าชนิดนี้เป็นป่ากึ่งผลัดใบได้พืชที่มีชีวิตอยู่ได้จึงมีการปรับตัวให้ทนต่อความร้อนและแห้งแล้งได้ดีทนต่อความเป็นด่างของหินปูน นอกจากนี้ยังต้องมีระบบรากที่สามารถดูดและเก็บสะสมน้ำและธาตุอาหารได้ดีตลอดจนมีความแข็งแรงสามารถชอนไชตามซอกหินยึดเกาะหน้าผาและต้านทานแรงลมได้ดีอีกด้วยพบที่ความสูงประมาณ ๒๐๐ - ๓๘๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง พรรณไม้ที่พบ เช่น พืชในสกุลเตย (*Pandanus* sp.) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล

การวางแปลงสังคมพืช

ทีมวางแปลงสังคมพืช ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน

วางแปลงตัวอย่างขนาด ๔๐x๔๐ เมตร

สำรวจไม้ใหญ่ในแปลงย่อยขนาด ๑๐x๑๐ เมตร

สำรวจไม้หนุ่มและไม้พื้นล่างในแปลงย่อยขนาด ๔x๔ เมตรและ ๑x๑ เมตร

ถ่ายภาพตัวอย่าง

วัดขนาดเส้นรอบวง

วัดขนาดเส้นรอบวง

วัดความสูง

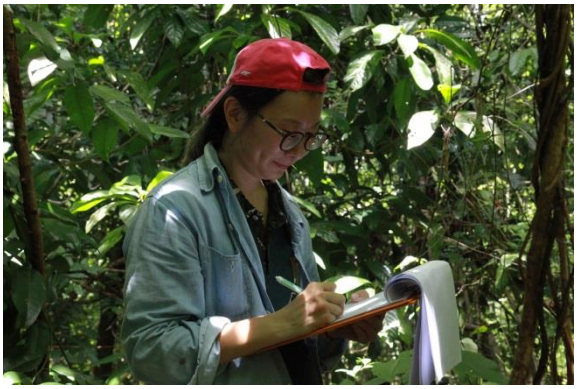

วัดความสูง

จดบันทึกข้อมูล

ด้านสัตว์

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ พบสัตว์แบ่งเป็นกลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน ๑๕ ชนิด กลุ่มนก จำนวน ๙๔ ชนิด กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน จำนวน ๑๗ ชนิด กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน ๘ ชนิด กลุ่มปลา จำนวน ๒๖ ชนิด และกลุ่มสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง จำนวน ๔๕ ชนิด

สัตว์ที่มีสถานภาพเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๑๗ ชนิด เช่น ลิงลม บ่าง ลิงแสม หมูหริ่ง นกเค้าใหญ่พันธุ์สุมาตรา นกนางแอ่นท้องแดง งูเหลือม เป็นต้น

สัตว์ที่มีสถานภาพตามการถูกคุกคามในประเทศไทย (Thailand Red Data) จำนวน ๑๓๔ ชนิด แบ่งได้เป็น สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered: EN) เช่น ลิ่นชวา สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU) เช่น ค่างแว่นถิ่นใต้ ลิงลม สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened: NT) เช่น บ่าง นกกะเต็นใหญ่ปีกสีน้ำตาล นกโพระดกคางแดง และสถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern: LC) เช่น กระรอกข้างลายท้องแดง กบเขาหลังตอง กระเล็นขนปลายหูสั้น กระรอกปลายหางดำ ค้างคาวหน้ายักษ์ทศกัณฐ์ นกกะเต็นหัวดำ นกทึดทือพันธุ์เหนือ นกพญาปากกว้างท้องแดง

สัตว์ที่มีสถานภาพตาม IUCN Red List จำนวน ๑๕๓ ชนิด แบ่งได้เป็น สถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered: CR) เช่น ลิ่นชวา สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered: EN) เช่น ชะนีธรรมดา สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU) เช่น หมูหริ่ง สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened: NT) เช่น นกกินแมลงป่าชายเลน นกกะเต็นใหญ่ปีกสีน้ำตาล สถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern: LC) เช่น กระเล็นขนปลายหูสั้น กระรอกปลายหางดำ นกกระเต็นอกขาว ปูลำห้วยถลาง หอยนน หอยกะทิลาย

การดำเนินงานความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์

ทีมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์

การวางกับดักกรง

การวางกับดักหลุม

การวางกับดักข่ายเวหา

การวางกับดักตาข่ายปลา

การสำรวจกลางคืน

การสำรวจตามเส้นทางธรรมชาติ

การสำรวจตามโพรงถ้ำ

การสำรวจเส้นทางน้ำ

การทำงานด้านสัตว์

การบันทึกเส้นทางสำรวจ

การบันทึกข้อมูลการสำรวจ

ด้านแมลง

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านแมลงในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ พบแมลงจำนวน ๑๗๑ ชนิด ๑๔๗ สกุล ๔๙ วงศ์ ๑๐ อันดับ จำแนกเป็น กลุ่มแมลงสาบและกลุ่มปลวก (Order Blattodea) จำนวน ๗ ชนิด กลุ่มด้วง (Order Coleoptera) จำนวน ๑๖ ชนิด กลุ่มแมลงวัน (Order Diptera) จำนวน ๔ ชนิด กลุ่มมวนและกลุ่มเพลี้ย (Hemiptera) จำนวน ๖ ชนิด กลุ่มมด ผึ้ง ต่อ แตน และแมลงภู่ (Order Hymenoptera) จำนวน ๒๔ ชนิด กลุ่มผีเสื้อ (Order Lepidoptera) จำนวน ๘๙ ชนิด กลุ่มตั๊กแตนตำข้าว (Order Mantodea) จำนวน ๑ ชนิด กลุ่มแมลงช้างปีกใส (Order Neuroptera) จำนวน ๑ ชนิด กลุ่มแมลงปอ (Order Odonata) จำนวน ๒๒ ชนิด กลุ่มตั๊กแตน จิ้งหรีด แมลงกระชอน (Order Orthoptera) จำนวน ๑ ชนิด

สถานภาพของแมลง

๑. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก เพื่ออนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๑๒ ง วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ ได้แก่ กลุ่มที่ ๒ ชนิดสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าที่มิใช่สัตว์ป่าคุ้มครองและมิใช่สัตว์ป่าบัญชีท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) จำนวน ๘ ชนิด ได้แก่ ผีเสื้อหางตุ้มหางกิ่ว ผีเสื้อหนอนมะนาว ผีเสื้อหางติ่งเฮเลนผีเสื้อหางติ่งธรรมดา ผีเสื้อกลางคืนค้างคาวธรรมดา ด้วงคีมร่องเก่า *Aegus chelifer* MacLeay, ๑๘๑๙ ด้วงคีมร่องเก่า *Aegus* sp. ผีเสื้อเจ้าป่าปีกพู่

๒. สถานภาพชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว (รายการ ๑) จำนวน ๒ ชนิด ได้แก่ มดน้ำผึ้ง ผีเสื้อหนอนหนามกะทกรก

๓. สถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ใช้เกณฑ์ของ The IUCN Red List of Threatened Species. Version ๒๐๒๐-๒ จำนวน ๒๔ ชนิด แบ่งอยู่ในเกณฑ์ชนิดพันธุ์ที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern) จำนวน ๒๓ ชนิด ได้แก่ แมลงปอเข็มน้ำตกสันปลายปีกดำ แมลงปอเข็มธาราลายเส้น แมลงปอเข็มเล็กท้องฟ้า แมลงปอเข็มปลายตุ้มฟ้า แมลงปอเข็มขีดวงฟ้า แมลงปอเข็มบ่อฟ้าเล็ก แมลงปอเข็มบ่อขนเทา แมลงปอเข็มน้ำตกสีตาลแดง แมลงปอเสือลายประดับ แมลงปอบ้านรีปลายปีกดำ แมลงปอบ้านบ่อ แมลงปอบ้านเอเชีย แมลงปอบ้านใหม่เฉียง แมลงปอบ้านใหม่กลม แมลงปอบ้านป่าวงลาย แมลงปอบ้าน *Orthetrum* sp. แมลงปอบ้านทุ่งขนเทา แมลงปอบ้านไร่ปีกทอง แมลงปอบ้านไตรมิตรสีชมพู แมลงปอบ้านสีตะกั่วทุ่งนา แมลงปอเข็มท้องเข็มเอราวัณ แมลงปอเข็มท้องเข็ม และอยู่ในเกณฑ์ชนิดพันธุ์ที่ใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) จำนวน ๑ ชนิด ได้แก่ แมลงปอบ้าน *Pornothemis* sp.

ภาพการทำงาน

ทีมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านแมลง

ขั้นตอนการทำงานและการเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านแมลง

ขั้นตอนการทำงานและการสำรวจแมลงกลางคืน

วิธีการจัดการตัวอย่างแมลงโดยวิธีทำแห้ง

นำตัวอย่างแมลงมาอบให้แห้งในตู้อบแมลง

ด้านเห็ดรา

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านเห็ดราพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ พบเห็ดจำนวน ๓๖ ชนิด แบ่งเป็นกลุ่มเห็ดกินได้ ๔ ชนิด ๒ สกุล ๒ วงศ์ เช่น เห็ดหูหนู เห็ดขอนขาว เห็ดตีนปลอก กลุ่มเห็ดกินไม่ได้ ๓ ชนิด ๓ สกุล ๒ วงศ์ เช่น เห็ดกรวยทองตะกรู เห็ดขอนแดงรูเล็ก และกลุ่มเห็ดที่ไม่มีข้อมูลว่ากินได้ ๒๙ ชนิด ๒๑ สกุล ๑๒ วงศ์ เช่น เห็ดร่มพม่า เห็ดดาวลูกไก่ เห็ดถ้วยแชมเปญ

การดำเนินงานความหลากหลายทางชีวภาพด้านเห็ดรา

ทีมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านเห็ดรา

เดินสำรวจในเส้นทางที่กำหนด

ถ่ายรูปตัวอย่างเห็ดในธรรมชาติ

ถ่ายภาพให้เห็นลักษณะเห็ดโดยรวม

ถ่ายภาพให้เห็นลักษณะหมวก

ถ่ายภาพให้เห็นลักษณะครีบ ก้าน และฐานรองดอก

เก็บตัวอย่างเห็ดรา

เก็บตัวอย่างเห็ดรา

ส่องตัวอย่างด้วยแว่นขยายเพื่อดูลักษณะโครงสร้าง

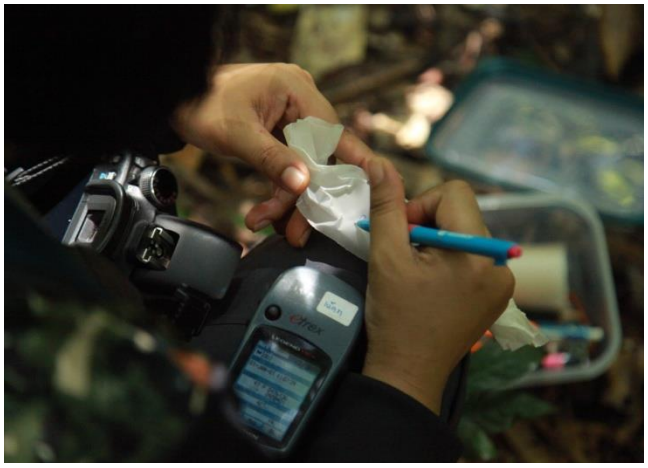

จับพิกัดทางภูมิศาสตร์และบันทึกข้อมูล

ห่อตัวอย่างด้วยกระดาษไข

ห่อตัวอย่างด้วยกระดาษไข

เก็บตัวอย่างใส่ถุงที่เตรียมไว้อย่าให้ตัวอย่างปะปนกัน

เก็บตัวอย่างใส่ถุงที่เตรียมไว้อย่าให้ตัวอย่างปะปนกัน

การจัดการตัวอย่างและบันทึกข้อมูล

วัดขนาดตัวอย่าง

ตัดตัวอย่างเพื่อดูลักษณะภายใน

ส่องตัวอย่างด้วยแว่นขยาย

ทำรอยพิมพ์สปอร์

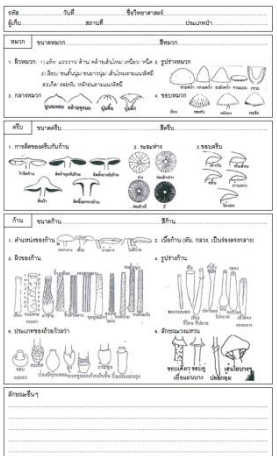

บันทึกรายละเอียดของลักษณะเห็ดราที่พบลงในแบบฟอร์ม

ทำแห้งตัวอย่าง โดยอบตัวอย่างที่อุณหภูมิ ๔๐-๖๐ องศาเซลเซียส ข้ามคืนหรือจนตัวอย่างแห้งสนิท แล้วเก็บไว้ในภาชนะปิด

ด้านไลเคน

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านไลเคนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ พบไลเคนแบ่งเป็น กลุ่มฝุ่นผง (crustose) จำนวน ๑๘ ชนิด เช่น *Bacidia medialis*, *Cresponea proximate*, *Diorygma sticticum*, *Dyplolabia afzelii*, *Pyrenula laetior* กลุ่มแผ่นใบ (foliose) จำนวน ๑ ชนิด คือ *Leptogium cyanescens* และกลุ่มเส้นสาย (Fruticose) จำนวน ๑ ชนิด คือ *Ramalina* sp.

การดำเนินงานความหลากหลายทางชีวภาพด้านไลเคน

ทีมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพด้านไลเคน

ถ่ายภาพไลเคน

สังเกตลักษณะโครงสร้างของไลเคน

จับพิกัดทางภูมิศาสตร์ ตรวจหาทิศที่ไลเคนขึ้น

บันทึกรายละเอียด

บันทึกรายละเอียด

เก็บตัวอย่างไลเคน

เก็บตัวอย่างไลเคน

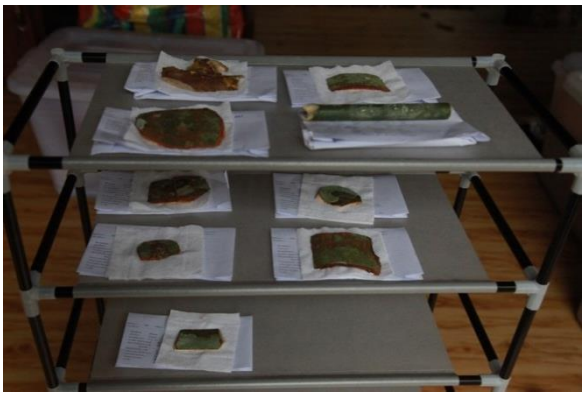

ตากตัวอย่างไลเคนให้แห้ง
โดยตากไว้ในที่ร่มและมีลมโกรก

ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบ้านหนองจิก ตำบลเขาคราม อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน พบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔ เรื่อง แบ่งเป็น ๓ สาขา คือ

๑. สาขาประเพณี พิธีกรรม ได้แก่ การละเล่นหนังตะลุง

๒. สาขาการดำรงชีพและโภชนาการพื้นบ้าน ได้แก่ กะปิจากกุ้งเคย

๓. สาขาเทคโนโลยีพื้นบ้าน ได้แก่ การจักสาน (ผลิตภัณฑ์จากหวายและเชือกกล้วย) และบุหรี่ใบจาก

การดำเนินงานความหลากหลายทางชีวภาพด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

บรรยากาศการเก็บข้อมูลภูมิปัญญา

จัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

วิเคราะห์ จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่ ในเว็บไซต์ระบบจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (http://biodiversity.forest.go.th)

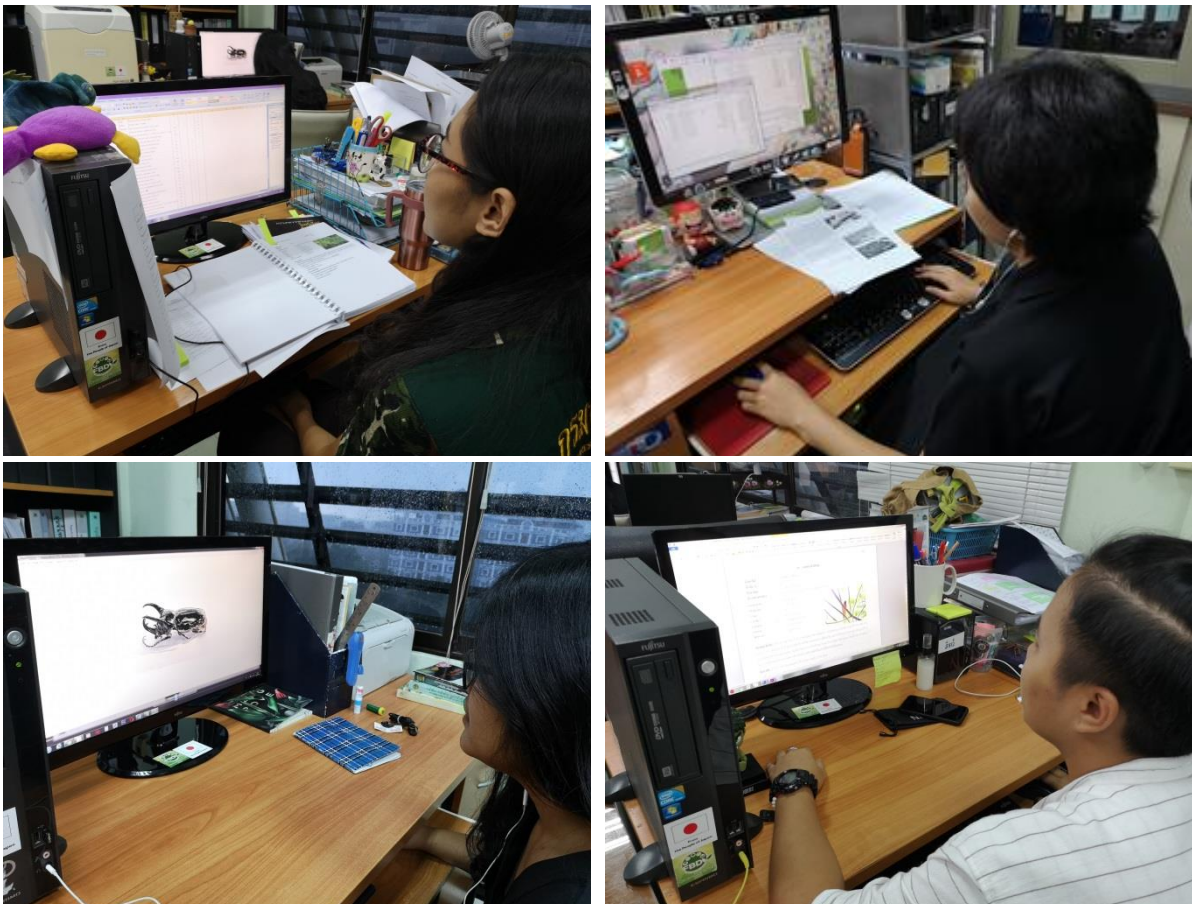

วิเคราะห์ จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๓ ตัวชี้วัดที่ ๖ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น ๓๓ ราย

ผลการดำเนินงานดังแสดงในตารางที่ ๑-๒ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๓๓ ราย และจากตารางผลสรุปการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในแต่ละด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ด้านการตัดสินใจ ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๗๕ % คะแนนเฉลี่ย ๓ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)
๒. ด้านการปฏิบัติ ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๗๗.๗๘ % คะแนนเฉลี่ย ๓.๑๑ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)
๓. ด้านการรับผลประโยชน์ ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๘๓.๐๘ % คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๒ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)
๔. ด้านการติดตามประเมินผล ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๘๓.๕๙ % คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๔ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในชุมชนในระดับมากที่สุด ภาพรวมเฉลี่ยได้ ๗๙.๘๖ % คะแนนเฉลี่ย ๓.๑๙ (คะแนนสูงสุดเท่ากับ ๔)

ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :

๑. การพัฒนากระบวนการทำงานของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้ ตามตัวชี้วัด เรื่องชุมชนการมีส่วนร่วมในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้

๒. การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อุปสรรคต่อการดำเนินงาน :

ในการสำรวจการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ ๑๐๐ %

ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานต่อไป :

ควรมีการประชุมหารือทำความเข้าใจช่วงต้นปีงบประมาณ เพื่อทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ทันท่วงที

หลักฐานอ้างอิง :

๑. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่ / ข้อมูล	รายละเอียดข้อมูล	ราย	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	๒๒	๖๖.๖๗
	หญิง	๑๑	๓๓.๓๓
๒. อายุ	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓	๙.๐๙
	๓๐ - ๕๐ ปี	๒๑	๖๓.๖๔
	๕๑ – ๖๐ ปี	๖	๑๘.๑๘
	มากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป	๓	๙.๐๙
๓. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมปลาย	๒๐	๖๐.๖๑
	มัธยมปลาย	๘	๒๔.๒๔
	ปวช. – ปวส.	๒	๖.๐๖
	ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	๓	๙.๐๙
๔. สถานภาพ	โสด	๕	๑๕.๑๕
	สมรส	๒๖	๗๘.๗๙
	หย่าร้าง/หม้าย	๒	๖.๐๖
๕. อาชีพ	เกษตรกร	๒๘	๘๔.๘๕
	รับจ้างทั่วไป	๒	๖.๐๖
	ค้าขาย	๒	๖.๐๖
	รับราชการ	๐	๐
	อื่น ๆ ระบุ	๑	๓.๐๓
๖. ภูมิลำเนา	เป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิด	๒๐	๖๐.๖๑
	เป็นคนต่างถิ่น	๑๓	๓๙.๓๙
๗. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑	๓๓.๓๓
	๓๐ – ๕๐ ปี	๑๘	๕๔.๕๕
	๕๑ – ๖๐ ปี	๓	๙.๐๙
	มากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป	๑	๓.๐๓

ตารางที่ ๒ การส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระชุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม (%), (ราย)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม
	๔	๓	๒	๑	
๑. ด้านการตัดสินใจ					๗๕ (๓)
๑. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ	๓๐.๓๐ (๑๐)	๓๓.๓๓ (๑๑)	๓๖.๓๖ (๑๒)	๐.๐๐ (๐)	๗๓.๔๘ (๒.๙๔)
๒. ที่ประชุมเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเกี่ยวกับการวางแผนสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๘.๑๘ (๖)	๔๘.๔๘ (๑๖)	๓๓.๓๓ (๑๑)	๐.๐๐ (๐)	๗๑.๒๑ (๒.๘๕)
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการจัดการป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด	๔๒.๔๒ (๑๔)	๓๖.๓๖ (๑๒)	๒๑.๒๑ (๗)	๐.๐๐ (๐)	๘๐.๓๐ (๓.๒๑)
๒. ด้านการปฏิบัติ					๗๗.๗๘ (๓.๑๑)
๔. ท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๒.๑๒ (๔)	๓๖.๓๖ (๑๒)	๓๙.๓๙ (๑๓)	๑๒.๑๒ (๔)	๖๒.๑๒ (๒.๔๘)
๕. ท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพที่สำรวจพบให้กับบุคคลทั่วไปได้รับทราบเพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์	๓๙.๓๙ (๑๓)	๔๘.๔๘ (๑๖)	๑๒.๑๒ (๔)	๐.๐๐ (๐)	๘๑.๘๒ (๓.๒๗)
๖. ท่านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์พืช สัตว์ และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด เช่น ปลูกป่า ลาดตระเวน เก็บขยะ เป็นต้น	๖๖.๖๗ (๒๒)	๒๔.๒๔ (๘)	๙.๐๙ (๓)	๐.๐๐ (๐)	๘๙.๓๙ (๓.๕๘)
๓. ด้านการรับผลประโยชน์					๘๓.๐๘ (๓.๓๒)
๗. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด	๔๘.๔๘ (๑๖)	๓๙.๓๙ (๑๓)	๑๒.๑๒ (๔)	๐.๐๐ (๐)	๘๔.๐๙ (๓.๓๖)
๘. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและความหลากหลายทางชีวภาพในด้านอื่นๆ เช่น แหล่งน้ำ แหล่งอาหารและสมุนไพร เป็นต้น	๔๕.๔๕ (๑๕)	๓๖.๓๖ (๑๒)	๑๘.๑๘ (๖)	๐.๐๐ (๐)	๘๑.๘๒ (๓.๒๗)
๙. ท่านได้รับข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานของตนเอง เช่น นำเที่ยวพร้อมบรรยายให้ความรู้ เป็นต้น	๕๑.๕๒ (๑๗)	๓๓.๓๓ (๑๑)	๑๒.๑๒ (๔)	๓.๐๓ (๑)	๘๓.๓๓ (๓.๓๓)
๔. ด้านการติดตามประเมินผล					๘๓.๕๙ (๓.๓๔)
๑๐. ท่านมีส่วนร่วมในการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด	๗๗.๐๗ (๑๒๑)	๑๗.๒๐ (๓๖)	๐.๐๐ (๐)	๐.๐๐ (๐)	๙๔.๒๗ (๓.๗๗)

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม (%), (ราย)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม
	๔	๓	๒	๑	
๑๑. ท่านมีส่วนร่วมในการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการปรับปรุงพื้นที่การท่องเที่ยวป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด	๓๐.๓๐ (๑๐)	๖๐.๖๑ (๒๐)	๙.๐๙ (๓)	๐.๐๐ (๐)	๘๐.๓๐ (๓.๒๑)
๑๒. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ และการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด	๕๔.๕๕ (๑๘)	๓๐.๓๐ (๑๐)	๑๕.๑๕ (๕)	๐.๐๐ (๐)	๘๔.๘๕ (๓.๗๙)
ร้อยละระดับการมีส่วนร่วม					**๗๙.๘๖ (๓.๑๙)**

สะท้อนข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพคืนแก่ชุมชน

สะท้อนข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพคืนแก่ชุมชน เพื่อนำเสนอการสรุปผลการเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระชุม ร่วมกับชุมชนในพื้นที่บ้านน้ำราด ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒.๔ โครงการวิจัย

กิจกรรมวิจัยพื้นฐาน

โครงการการวิจัยและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเห็ดเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์

ในสวนป่ายูคาลิปตัส สวนป่ากระถินณรงค์ และสวนป่าธรรมชาติ

สาระสำคัญ

ปัจจุบันป่าไม้ของไทยลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเสียหายหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบนิเวศของพืชและสัตว์ป่า เห็ดเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จากการสำรวจตลาดท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในช่วง ๑๐ ปี ที่ผ่านมาพบว่า เห็ดที่ส่งมาจำหน่ายปริมาณลดลงและราคาแพงขึ้นทุกปี จากปัญหาดังกล่าว สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้มีแนวคิดด้านงานวิจัยการเพาะและขยายพันธุ์เห็ดเศรษฐกิจ เห็ดพื้นเมืองในท้องถิ่น ร่วมกับการปลูกและอนุรักษ์ป่าขึ้นเพื่อให้เห็ดมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคและเป็นการยกระดับความมั่นคงทางด้านอาหารและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากป่า โดยทำการศึกษาวิธีการขยายพันธุ์เห็ดกินได้ในท้องถิ่นในสวนป่ายูคาลิปตัส สวนป่ากระถินณรงค์ สวนป่าธรรมชาติ เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภคภายในท้องถิ่น และส่วนที่เหลือจากการบริโภคสามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น และผู้ประกอบการในระหว่างรอต้นไม้เจริญเติบโตซึ่งเห็ดที่ทำการทดลองในโครงการวิจัยนี้คือ เห็ดเผาะ และเห็ดตับเต่า

ผลการดำเนินงาน

๑. เตรียมเชื้อเห็ดป่าไมคอร์ไรซ่ากินได้ชนิดที่สนใจ ได้แก่ เห็ดเผาะและเห็ดตับเต่า ในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมขยายปริมาณเชื้อให้เพียงพอต่อการทดลองในแปลงภาคสนาม

๑.๑ เพาะเลี้ยงเชื้อบริสุทธิ์บนอาหารเลี้ยงเชื้อในห้องปฏิบัติการ

๑.๑.๑ การเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดตับเต่า (*Phaeogyroporus portentosus*) และการเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดเผาะ (*Astraeus* spp.)

คัดเลือกเชื้อเห็ดตับเต่าบริสุทธิ์และเชื้อเห็ดเผาะบริสุทธิ์โดยทำการขยายเชื้อ (subculture) โดยใช cork borer ขนาดเสนผานศูนยกลาง ๑ เซนติเมตรที่ผ่านการลนไฟฆ่าเชื้อแลว เจาะที่ริมโคโลนีของเชื้อเห็ดตับเต่าและเห็ดเผาะ ใชเข็มเขี่ยเชื้อตักชิ้นวุ้นหัวเชื้อย้ายลงบนอาหารแข็งสูตร Modified Potato Dextrose Agar ($PDA_{๒}$) โดยทำในสภาพปลอดเชื้อ

ภาพที่ ๑ การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อและการขยายเชื้อ (subculture) เห็ดตับเต่าและเห็ดเผาะบนอาหารเลี้ยงเชื้อ

ภาพที่ ๒ ลักษณะการเจริญและลักษณะโคโลนีของราไมคอรไรซาเห็ดตับเต่า (*P. portentosus*) บนอาหารเลี้ยงเชื้อสูตร $PDA_{\frac{1}{2}}$ เมื่ออายุประมาณ ๔ สัปดาห์

ภาพที่ ๓ ลักษณะการเจริญและลักษณะโคโลนีของราไมคอรไรซาเห็ดเผาะ (*Astraeus* spp.) บนอาหารเลี้ยงเชื้อสูตร $PDA_{\frac{1}{2}}$ เมื่ออายุประมาณ ๕ สัปดาห์

๑.๒ การขยายหัวเชื้อเห็ดบนวัสดุเพาะ

๑.๒.๑ การขยายหัวเชื้อเห็ดตับเต่าบนวัสดุเพาะและการขยายหัวเชื้อเห็ดเผาะบนวัสดุเพาะ

นำเชื้อเห็ดตับเต่าจาก ข้อ ๑.๑.๑ ทำการขยายเชื้อ (subculture) โดยใช cork borer ขนาดเสนผานศูนยกลาง ๑ เซนติเมตรที่ผ่านการลนไฟฆ่าเชื้อแลว เจาะที่ริมโคโลนีของเชื้อเห็ดตับเต่า ใชเข็มเขี่ยเชื้อตักชิ้นวุ้นหัวเชื้อย้ายลงในขวดขยายเชื้อ ซึ่งใช้วัสดุเพาะ คือ เมล็ดข้าวฟ่าง จำนวนขวดละ ๒ ชิ้น โดยทำในสภาพปลอดเชื้อ เลี้ยงไวที่อุณหภูมิหอง เปนเวลาประมาณ ๓๐-๔๐ วัน จนเห็นเสนใยเจริญดีแลว พรอมที่จะนำมาเพาะเชื้อใหกับกลาไมต่อไป

นำเชื้อเห็ดเผาะจาก ข้อ ๑.๑.๑ ทำการขยายเชื้อ (subculture) โดยใช cork borer ขนาดเสนผานศูนยกลาง ๑ เซนติเมตรที่ผ่านการลนไฟฆ่าเชื้อแลว เจาะที่ริมโคโลนีของเชื้อเห็ดเผาะ ใชเข็มเขี่ยเชื้อตักชิ้นวุ้นหัวเชื้อย้ายลงในขวดขยายเชื้อ ซึ่งใช้วัสดุเพาะ คือ เวอร์มิคูไลท์ผสมพีทมอส (อัตราส่วน ๙:๑) จำนวนขวดละ ๒ ชิ้น โดยทำในสภาพปลอดเชื้อ เลี้ยงไวที่อุณหภูมิหอง ระยะเวลาประมาณ ๔๐-๕๐ วัน จน เห็นเสนใยเจริญดีแลว พรอมที่จะนำมาเพาะเชื้อใหกับกลาไมต่อไป

ภาพที่ ๔ การเตรียมวัสดุเพาะขยายเชื้อและการขยายหัวเชื้อเห็ดตับเต่าบนวัสดุเพาะ

ภาพที่ ๕ การเตรียมวัสดุเพาะขยายเชื้อและการขยายหัวเชื้อเห็ดเผาะบนวัสดุเพาะ

๒. การใส่เชื้อเห็ดไมคอร์ไรซาในแปลงทดลองภาคสนาม

ศึกษาการเกิดดอกเห็ดในสวนป่ายูคาลิปตัส และกระถินลูกผสม โดยทดลองใส่หัวเชื้อเห็ดตับเต่าและเห็ดเผาะรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่หัวเชื้อสปอร์ (ดอกสด) หัวเชื้อเส้นใยเจริญบนอาหารวุ้น หัวเชื้อเส้นใยเจริญบนวัสดุเพาะ เปรียบเทียบกับแปลงควบคุมไม่ใส่เชื้อ โดยใส่เชื้อซ้ำทุก ๆ ๔ เดือน

ภาพที่ ๖ การขยายเชื้อเห็ดกินได้โดยใช้ดอกเห็ดสับ สปอร์และเส้นใย ในสวนป่ายูคาลิปตัสและสวนป่ากระถินลูกผสม ครั้งที่ ๑ เดือนมกราคม ครั้งที่ ๒ เดือนมิถุนายน และครั้งที่ ๓ เดือนกันยายน

โครงการวิจัยการพัฒนาการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้
ในสวนป่าเชิงพาณิชย์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สาระสำคัญ

กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้หน่วยงานเอกชน และให้เกษตรกรมีการปลูกสร้างสวนป่าเป็นอาชีพ ไม้ที่ส่งเสริมให้ปลูกมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด เช่น สัก กระถินเทพา กระถินณรงค์ ยูคาลิปตัส สะเดา สะเดาเทียม ตะเคียนหิน ยมหอม ยมหิน พะยูง และจามจุรี เป็นต้น

ไม้ที่ปลูกสร้างเป็นสวนป่าเหล่านี้ มักจะพบความเสียหายที่เกิดจากแมลงศัตรูพืชป่าไม้ โดยเกิดขึ้นทั้งกับไม้ที่ปลูกสร้างเป็นสวนป่าไม้ก่อนและหลังการตัดฟัน รวมทั้งไม้แปรรูป ดังนั้นเพื่อให้ทราบข้อมูลด้านการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาและพัฒนาการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชป่าไม้ในสวนป่าเชิงพาณิชย์อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพโดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งสามารถพัฒนาการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน แล้วสามารถเผยแพร่แก่เกษตรกร และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

ผลการดำเนินงาน

๑. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ ได้แก่ ด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูง (*Threnetica lacrymans* Thomson) ในพื้นที่สถานีวนวัฒนวิจัยราชบุรี ดังนี้

๑) สถานการณ์การระบาดของด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูง ยังพบการระบาดในพื้นที่ แต่ความเสียหายที่ปรากฏเริ่มลดลง ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินการป้องกันและกำจัดด้วยวิธีต่าง ๆ โดยการสำรวจพบแมลงศัตรูทั้งระยะหนอน ระยะดักแด้ และพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก

๒) การติดตามผลการทดสอบการป้องกันและกำจัดด้วงหนวดยาวเจาะต้นพะยูง พบว่าการใช้สารเคมีในการทดสอบทุกวิธีการยังคงพบร่องรอยการเข้าทำลายของตัวหนอน และตัวเต็มวัยในแปลง แต่ปริมาณและสถานการณ์การระบาดลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับก่อนดำเนินการ

๓) การศึกษาแนวทางการป้องกันกำจัด ดำเนินการทดสอบโดยใช้กรรมวิธีและสารเคมีเดิมซ้ำในแปลงเดิม ได้แก่ Dinotefuran ๑% GR และ Dinotefuran ๑๐% SL และดำเนินการทดสอบสารเคมีชนิดใหม่ในแปลงใหม่ ได้แก่ Imidacloprid ๒๐% W/V SC

๒. การศึกษาแนวทางการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ ได้แก่ ด้วงหนวดปมสีน้ำตาลไหม้ (*Aristobia horridula* Hope) ในพื้นที่แปลงปลูกไม้พะยูง ของนายทรงเดช บุญอุ้ม ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้

๑) สถานการณ์การระบาดของด้วงหนวดปมสีน้ำตาลไหม้ ยังพบการระบาดในพื้นที่ โดยพบทั้งตัวหนอนและตัวเต็มวัยในปริมาณเล็กน้อย

๒) การติดตามผลการทดสอบการป้องกันกำจัดด้วงหนวดปมสีน้ำตาลไหม้ โดยใช้ชีววิธี ได้แก่ การสำรวจเก็บตัวหนอนและตัวเต็มวัยทำลาย การใช้กับดักตาข่ายติดตั้งเพื่อตัดวงจรการระบาด การใช้ไส้เดือนฝอย (*Steinernema* sp.) การใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย และการใช้สารสกัดสะเดา ผลการทดสอบพบว่ายังพบการระบาดของด้วงหนวดยาวในแปลงแต่ระดับความรุนแรง และความเสียหายที่ปรากฏเริ่มลดลง การทดสอบนี้พบข้อจำกัด ได้แก่ ระยะของตัวหนอนต่อความเหมาะสมในการเลือกใช้กรรมวิธีในการทดสอบ สภาพอากาศ สภาพแวดล้อม และการเสื่อมสลายตัวเร็วของสารชีวภัณฑ์หรือสารสกัดบางชนิด

๓) การศึกษาแนวทางในการป้องกันกำจัด ดำเนินการโดยใช้วิธีการสำรวจแปลงเพื่อเก็บตัวหนอนและตัวเต็มวัยทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด และการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ ได้แก่ สารสกัดสะเดา

ภาพกิจกรรมการพัฒนาการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ในสวนป่าเชิงพาณิชย์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๑ การสำรวจและเก็บตัวอย่างด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูง (*T. lacrymans* Thomson) ในพื้นที่สถานีวนวัฒนวิจัยราชบุรี

ภาพที่ ๒ การสำรวจและเก็บตัวอย่างด้วงหนวดปมสีน้ำตาลไหม้ (*A. horridula* Hope) ในพื้นที่แปลงปลูก ไม้พะยูง ของนายทรงเดช บุญอุ้ม ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ภาพที่ ๓ ด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูง (*T. lacrymans* Thomson) ระยะหนอน ตัวเต็มวัย และความเสียหายของต้นพะยูง

ภาพที่ ๔ ด้วงหนวดปมสีน้ำตาลไหม้ (*A. horridula* Hope) ระยะหนอน ตัวเต็มวัย และความเสียหายของต้นพะยูง

ภาพที่ ๕ การศึกษาแนวทางในการป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูงโดยวิธีการใช้สารเคมี

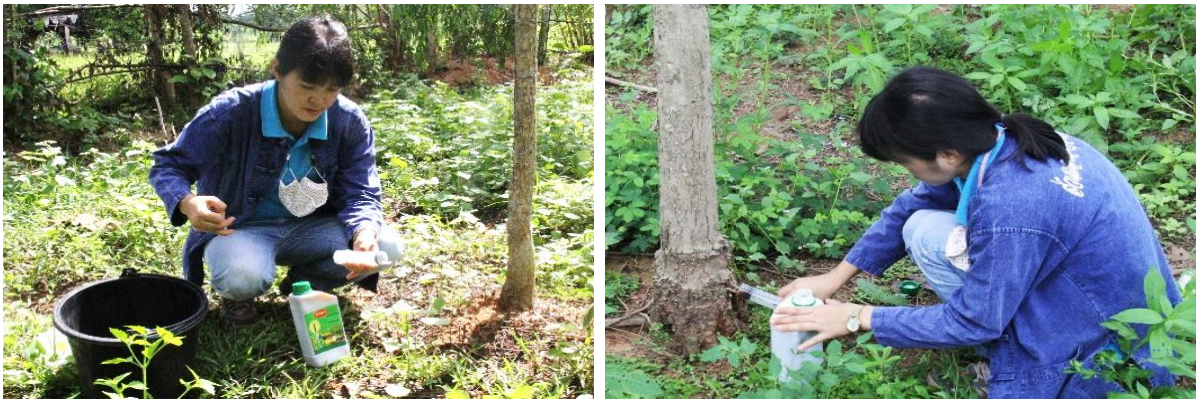

ภาพที่ ๖ การศึกษาแนวทางในการป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นพะยูงโดยใช้สารสกัดจากธรรมชาติ

นิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคนในสวนป่าเชิงพาณิชย์ เพื่อการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์

สาระสำคัญ

เห็ดโคนหรือเห็ดปลวก จัดอยู่ในสกุล *Termitomyces* เป็นเห็ดจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากเป็นเห็ดที่มีคุณภาพดี มีคุณค่าทางอาหารสูง และรสชาติอร่อยกว่าเห็ดชนิดอื่น จึงทำให้มีราคาสูง แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีวิธีเพาะเลี้ยงเห็ดโคนเชิงพาณิชย์ได้ ซึ่งต้องอาศัยการออกไปเก็บในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น ประกอบกับเป็นเห็ดที่ขึ้นได้ในบางจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมถึงจะออกได้เพียงในช่วงฤดูฝนราวเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม แต่มีช่วงดอกสั้นเพียงไม่กี่วันเท่านั้น การเกิดของเห็ดโคนเป็นวิวัฒนาการที่ซับซ้อนระหว่างปลวกบางชนิดและเชื้อราที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยต่างพึ่งพาอาศัยกัน (obligate symbiosis) (ลีลา, ๒๕๕๒) เห็ดโคนจะเจริญเติบโตออกจากรังปลวกหรือจอมปลวก ถ้าพบเห็ดโคนเจริญเติบโตในบริเวณใดก็ตาม เมื่อขุดลึกลงไปในดินจะพบรังปลวกด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราและเห็ดโคนจัดเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจ ดังนั้นการศึกษานิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจ เพื่อการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ บทบาทหน้าที่ ความหลากชนิด และการแพร่กระจายของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคน ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน และวางแนวทางในการอนุรักษ์ จัดการทรัพยากรชีวภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำข้อมูลด้านคุณประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราที่มีความสัมพันธ์กับชนิดของเห็ดโคน ไปส่งเสริมและเผยแพร่ให้ชุมชนเพื่อเป็นทางเลือกในการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพนิเวศวิทยาของแหล่งที่พบปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราและเห็ดโคน ข้อมูลพื้นฐานของสวนป่าเศรษฐกิจที่จะดำเนินการสำรวจปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคน เพื่อการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์ และเป็นแนวทางในการจัดการพื้นที่ให้มีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๑. ดำเนินการจัดจำแนกชนิดของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราจากการเก็บรวมรวบตัวอย่างในพื้นที่ป่าชุมชนหินสี อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี พบปลวกที่สามารถจำแนกได้ทั้งหมด ๗ สกุล ได้แก่ ปลวกสกุล Dicuspiditermes, Globitermes, Hypotermes, Longipeditermes, Macrotermes, Microcerotermes และ Odontotermes ซึ่งแบ่งเป็นปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรา จำนวน ๓ สกุล ได้แก่ ปลวกสกุล Hypotermes, Macrotermes และ Odontotermes ปลวกทำลายไม้ จำนวน ๓ สกุล ได้แก่ ปลวกสกุล Globitermes, Longipeditermes และ Microcerotermes และปลวกกินดินและอินทรียวัตถุ จำนวน ๑ สกุล ได้แก่ ปลวกสกุล Dicuspiditermes

๒. ดำเนินการสำรวจความหลากหลายและนิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราที่มีความสัมพันธ์กับชนิดของเห็ดโคน ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ จังหวัดราชบุรี และสถานีวนวัฒนวิจัยราชบุรี พบปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราหลายสกุล ได้แก่ ปลวกในสกุล Microtermes, Macrotermes และ Odontotermes และพบปลวกทำลายไม้ชนิดที่สำคัญหลายสกุล ได้แก่ Globitermes, Microcerotermes และ Nasutitermes

ปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราที่พบทั้งหมดจัดอยู่ในวงศ์ Termitidae ซึ่งเป็นปลวกวงศ์ที่ใหญ่ที่สุด มีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวพันเป็นห่วงโซ่อาหารที่ซับซ้อนอยู่ในระบบนิเวศ ก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตของมวลชีวภาพ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพนิเวศของป่าธรรมชาติไปเป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้นจึงเป็นทรัพยากรแมลงที่มีคุณค่าต่อการอนุรักษ์ในฐานะเป็นตัวจักรสำคัญในการเป็นผู้ย่อยสลายในธรรมชาติ

ภาพกิจกรรมนิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อรากับชนิดของเห็ดโคนในสวนป่าเชิงพาณิชย์ เพื่อการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์

ภาพที่ ๑ การสำรวจความหลากชนิดและนิเวศวิทยาของปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราที่มีความสัมพันธ์กับชนิดของเห็ดโคน

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวัสดุทดแทนไม้จากวัสดุชีวภาพต่อการเข้าทำลายของปลวกใต้ดิน

สาระสำคัญ

การผลิตวัสดุทดแทนไม้จากวัสดุชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ทดแทนการใช้ไม้จากป่า เป็นการใช้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด แต่โดยทั่วไปแล้วไม้และวัสดุทดแทนไม้ เช่น แผ่นประกอบจากวัสดุชีวภาพหรือวัสดุอื่นๆ ที่มีเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบนั้น มักจะถูกปลวกเข้าทำลายและก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอยู่เสมอ ๆ (Harries, ๑๙๖๔; Hicken, ๑๙๗๑) ในประเทศไทยพบว่ามีปลวกอยู่ ๑๐ กว่าชนิด ที่พบว่าเข้าทำความเสียหายให้แก่ไม้ใช้ประโยชน์ในอาคารบ้านเรือนทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยความเสียหายของอาคารในเขตเมืองมากกว่าร้อยละ ๙๐ เกิดจากการเข้าทำลายของปลวกใต้ดิน (Sornnuwat, ๑๙๙๖) ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและทดสอบความทนทานของวัสดุทดแทนไม้ที่ทำจากวัสดุชีวภาพต่อการเข้าทำลายของปลวกเสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นในเรื่องความทนทานต่อศัตรูทำลายไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลวกใต้ดินเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการนำไปสู่การพัฒนาหรือปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตวัสดุทดแทนไม้จากวัสดุชีวภาพให้มีคุณภาพดี และทนทานต่อการเข้าทำลายของปลวกมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้เปรียบเทียบกับไม้ยางพารา (*Hevea brasiliensis*) ทั้งในห้องปฏิบัติการและในภาคสนาม โดยผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการทดสอบ ได้แก่

๑) ผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้าจากต่างประเทศ จำนวน ๑๑ ตัวอย่าง

๒) ผลิตภัณฑ์ไม้ Heat wood จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง

๓) ผลิตภัณฑ์วัสดุหิน จำนวน ๔ ตัวอย่าง

๔) ผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ เซลโลกรีต จำนวน ๒ ตัวอย่าง

๕) ผลิตภัณฑ์ไม้กระถินยักษ์ที่ผ่านกระบวนการแช่ด้วยสารประกอบโบรอนและกรดอะซิติก เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของปลวก จำนวน ๑๐ ตัวอย่าง

๑. การทดสอบในห้องปฏิบัติการ

ใช้วิธีการทดสอบแบบบังคับ (no choice test) ทดสอบในกล่องพลาสติก จำนวนทั้งหมด ๔ ซ้ำ (replication) ใช้เวลาในการทดสอบทั้งสิ้นประมาณ ๘ สัปดาห์ ผลการทดสอบ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ดำเนินการทดสอบที่มีส่วนประกอบของสารเคมี, เป็นไม้เนื้อแข็ง หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบ ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพสามารถทนทานต่อการเข้าทำลายของปลวกได้ โดยพบค่าเฉลี่ยความเสียหายของผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทดสอบไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทนทาน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่มีเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านกระบวนการป้องกันรักษาเนื้อไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้เนื้ออ่อนหรือมีโครงสร้างที่ไม่แข็งแรง

๒. การทดสอบในภาคสนาม

ใช้วิธีการทดสอบแบบไม่สัมผัสดิน ทดสอบในบ่อซีเมนต์ทรงกลม จำนวนทั้งหมด ๔ ซ้ำ ใช้เวลาในการทดสอบไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน ผลการทดสอบในภาคสนาม อยู่ระหว่างการดำเนินการทดสอบ ซึ่งจะดำเนินการประเมินผลการทดสอบครั้งแรกที่ระยะเวลา ๖ เดือน และครั้งต่อไปที่ระยะเวลา ๑ ปี

ภาพกิจกรรมการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวัสดุทดแทนไม้จากวัสดุชีวภาพ ต่อการเข้าทำลายของปลวกใต้ดิน

ภาพที่ ๑ การทดสอบผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ ๒ การทดสอบผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ในภาคสนาม

กิจกรรมวิจัยประยุกต์

โครงการวิจัยประสิทธิภาพของสารสกัดแทนนินจากสีเสียดเปลือกและสีเสียดแก่นในการป้องกันเชื้อราทำลายไม้

สาระสำคัญ

การป้องกันรักษาเนื้อไม้เป็นกระบวนการยืดอายุการใช้งานของไม้ให้ยาวนานขึ้น และลดสภาวะเสี่ยงต่อการผุพัง จึงมีการคิดค้นสารเคมีที่ป้องกันรักษาเนื้อไม้จากเชื้อราทำลายไม้ โดยเน้นการสร้างความเป็นพิษต่อเชื้อรา แต่สารเคมีที่ใช้มักมีผลกระทบต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม ทั้งพิษเฉียบพลันและพิษเรื้อรังต่อผู้ใช้สารเคมี ในบางประเทศห้ามใช้สารเคมีป้องกันรักษาเนื้อไม้ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และร่างกายมนุษย์ ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ทำลายตับ ไต และระบบประสาท เช่น Chromated Copper Arsenate (CCA) เป็นต้น จึงทำให้เกิดแนวคิดการศึกษาหาสารธรรมชาติมาทดแทนสารเคมี ซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ แต่ยังคงคุณสมบัติการเป็นพิษต่อเชื้อรา เช่น ธเนศ (๒๕๕๐) ได้ทำการศึกษาน้ำส้มควันไม้จากไม้ไผ่ กระถินและยูคาลิปตัส เป็นสารป้องกันเชื้อรา พบว่า ไม้ที่อาบด้วยน้ำส้มควันไม้ทั้งสามชนิด สามารถทนทานต่อเชื้อราได้ดีกว่าไม้ที่ไม่ผ่านการอาบด้วยน้ำส้มควันไม้

สีเสียด เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง มีสารสำคัญ คือ แทนนิน (tannins) ที่ทำให้พืชมีรสฝาด เป็นสารจำพวก polyphenol ที่มีความสลับซับซ้อน มีสรรพคุณทางยาที่สำคัญ คือ แก้ท้องร่วง แก้บิด เป็นต้น มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย ต้านการอักเสบ และมีฤทธิ์เป็น antiseptic ป้องกันพืชให้พ้นจากการทำลายของแมลงและเชื้อราได้ (พรรนิภา, ๒๕๒๓) และยังมีฤทธิ์ต้านเชื้อรา *Candida abbicans* และ *Aspergillusniger* (Saini, ๒๐๐๘) สารแทนนินที่พืชสร้างขึ้น เมื่อผ่านไประยะหนึ่งจะถูกนำไปสะสมในเนื้อเยื่อที่ตายแล้ว เช่น ใบ ผล เปลือก ลำต้นในส่วนแก่น เป็นต้น Scalbeat (๑๙๙๘) ได้ทำการศึกษา สารสกัดแทนนินจากไม้ Pinuspinaster และ Piceasitchensis สามารถป้องกันเชื้อราทำลายไม้ได้ จะเห็นได้ว่า ไม้สีเสียดมีแทนนินเป็นองค์ประกอบหลัก มีการนำมาใช้ประโยชน์ในหลากหลายด้าน โดยเฉพาะด้านต้านจุลชีพ จึงมีแนวคิดที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันเชื้อราทำลายไม้ อีกทั้งกรมป่าไม้มีต้นสีเสียดเปลือกและสีเสียดแก่น ที่ยังไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ดังนั้นหากสามารถนำสารสกัดแทนนินจากสีเสียดเปลือกและสีเสียดแก่นมาใช้ในการป้องกันเชื้อราทำลายไม้ได้ก็เป็นการลดการใช้สารเคมีป้องกันรักษาเนื้อไม้ เพิ่มมูลค่าไม้สีเสียด รักษาสภาพแวดล้อม และยังสนับสนุนการใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงาน:

๑. ทดสอบสารแทนนินจากสีเสียดเปลือกในการป้องกันเชื้อราเสียสีและราผิวไม้ (ภาพที่ ๑)

๑.๑ เตรียมตัวอย่างซึ่งเป็นไม้ยางพาราขนาด ๒.๕ x ๕ x ๐.๕ เซนติเมตร จำนวน ๑๐ ซ้ำต่อเชื้อรา และนำไม้ตัวอย่างไปแช่ในสารสกัดสีเสียดเปลือก เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการฆ่าเชื้อด้วยระบบไอน้ำ

๑.๒ เตรียมเชื้อราผิวไม้ คือ *Botryodiplodia theobromae* และเชื้อราผิวไม้ คือ *Aspergillus* sp. ในรูปแบบ mycelium suspension และ spore suspension

๑.๓ นำกระดาษกรองจำนวน ๑ แผ่น วานในจานเลี้ยงเชื้อ เติมน้ำให้กระดาษกรองเปียกเพื่อสร้างความชื้น จากนั้นนำแท่งแก้วรูปตัวยู วางบนกระดาษกรอง ทำการฆ่าเชื้อด้วยหม้อนึ่งความดันไอน้ำที่ ๑๕ ปอนด์ต่อตารางนิ้ว อุณหภูมิ ๑๒๑ องศาเซลเซียส นาน ๒๕ นาที

๑.๔ นำไม้ตัวอย่างวางบนแท่งแก้วจำนวน ๒ ชิ้นต่อจานเลี้ยงเชื้อ หยด suspension จำนวน ๐.๕ มิลลิลิตร บนผิวหน้าไม้ให้ทั่ว

๑.๕ บรรจุจานเลี้ยงเชื้อในถุงพลาสติก เพื่อป้องกันไม่ให้สูญเสียความชื้น บ่มที่อุณหภูมิห้อง ประเมินความเสียหายของผิวไม้ ทุก ๗ ๑๕ และ ๓๐ วัน

๒. ทดสอบสารแทนนินจากสีเสียดแก่น ในการป้องกันเชื้อราทำลายไม้ (ภาพที่ ๒)

๒.๑ เตรียมสกัดแทนนินจากสีเสียดแก่นจากจังหวัดสงขลาและนครราชสีมา

๒.๒ เตรียมตัวอย่างซึ่งเป็นไม้ยางพาราขนาด ๕ x ๒.๕ x ๑.๕ เซนติเมตร จำนวน ๑๐ ซ้ำต่อเชื้อรา และนำไม้ตัวอย่างไปแช่ในสารสกัดสีเสียดแก่น เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการฆ่าเชื้อด้วยระบบไอ

๒.๓ เตรียมเชื้อราทำลายไม้ ๔ ชนิด ได้แก่ *Loweporus medullae-panis Pycnoporus sanguineus Gloeophyllum sepiarium G. striatum* (๕/๔๒) โดยเลี้ยงในอาหารเทียมที่บรรจุในขวดทดลอง

๒.๔ นำชิ้นไม้วางบนตะแกรงในขวดทดลอง เพื่อไม่ให้ผิวไม้สัมผัสกับอาหารเทียม บ่มที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา ๔ เดือน

๒.๕ เมื่อครบกำหนด นำไม้ออกจากขวดทดลอง ทำความสะอาดชิ้นไม้ทดลอง ชั่งหาน้ำหนักไม้ที่ลดลง

๒.๖ บันทึกข้อมูล และวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักของไม้ทดลอง

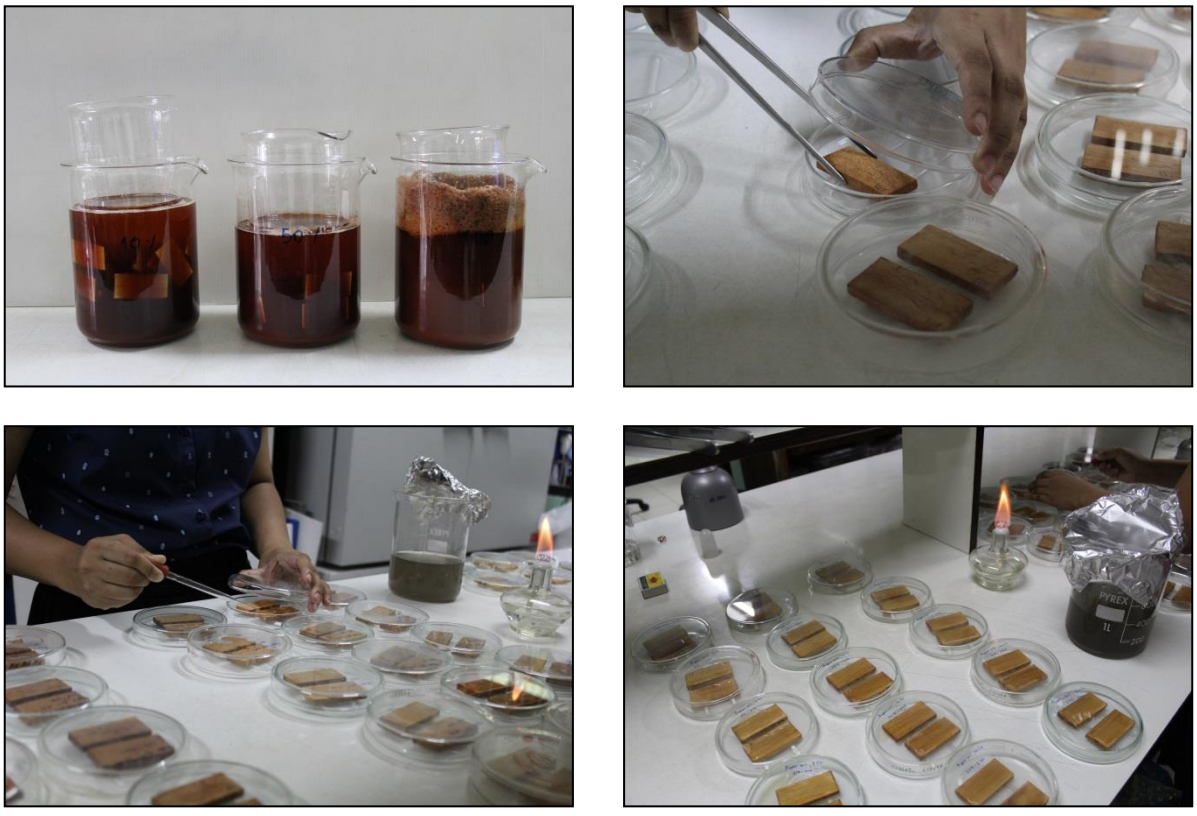

ภาพที่ ๑ ขั้นตอนทดสอบสารแทนนินจากสีเสียดเปลือกในการป้องกันเชื้อราเสียสีและราผิวไม้

ภาพที่ ๒ ขั้นตอนการทดสอบสารแทนนินจากสีเสียดแก่นในการป้องกันเชื้อราทำลายไม้

๒.๕ โครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มแหล่งอาหาร (Food Bank) ในพื้นที่ป่าของชุมชน ในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอุทัยธานี

กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชน พิทักษ์ป่า พัฒนาชาติ

มีทั้งหมด ๔ กิจกรรม คือ

๑. กิจกรรม โครงการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการให้บริการทางนิเวศจากพื้นที่ป่าของชุมชน ในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรี และอุทัยธานี

ดำเนินการ การจัดเวทีชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการ (ภาพที่ ๓) โดยพบผู้แทนชุมชนและผู้แทนกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากป่าเพื่อได้ข้อมูลพื้นฐาน และดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถาม (ภาพที่ ๔) เช่น จำนวนครัวเรือนที่เก็บหาของป่า ชนิดพันธุ์ที่มีการเก็บหาในแต่ละฤดูกาล บริเวณป่าที่มีการเก็บหาของป่าแต่ละชนิด เป็นต้น เพื่อประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพโดยการเก็บหาของป่าของชุมชนบ้านใหม่คลองอังวะและชุมชนบ้านใต้ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ ๓ การจัดเวทีชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชนหนามตะเข้ ป่าชุมชนห้วยป่าปกและบ้านใหม่คลองอังวะบ้านใต้

ภาพที่ ๔ จัดเก็บแบบสอบถาม เพื่อประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. กิจกรรม โครงการเพิ่มปริมาณเชื้อเห็ดเผาะในพื้นที่ป่ายางนา ป่าของชุมชนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และอุทัยธานี

๒.๑) ดำเนินการจัดกิจกรรม “ปลูกยางนา คืนเห็ดสู่ป่า เป็นแหล่งอาหาร” เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และโครงการปลูกป่า ป้องกันไฟป่า ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดอุทัยธานีและเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ณ บริเวณสวนป่าวัดจันทาราม (ท่าซุง) อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี ได้ร่วมดำเนินกิจกรรมปลูกต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะที่บริเวณราก(ภาพที่ ๕) ใส่เชื้อเห็ดเผาะ บริเวณต้นยางนา พร้อมทั้งวัดการเจริญเติบโต ด้านความสูง ความโต (ภาพที่ ๖) พร้อมกับคณะครูนักเรียนโรงเรียนพระสุธรรมยานเถระวิทยา จำนวน ๕๐๙ คน โดยมี นายณรงค์ รักร้อย ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี เป็นประธานในพิธี และพระครูปลัดสมนึก สุธมฺมถิรสทฺโธ เจ้าอาวาสวัดจันทาราม (ท่าซุง) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์

ภาพที่ ๕ ปลูกต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะที่บริเวณราก

ภาพที่ ๖ กิจกรรม “ปลูกยางนา คืนเห็ดสู่ป่า เป็นแหล่งอาหาร”

๒.๒) ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง เห็ดเผาะกับกล้าไม้วงศ์ยาง และแจกกล้าไม้ยางนา ๓๐๐ ต้น ให้แก่ชุมชนบ้านใหม่คลองอังวะ บ้านใต้ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ ณ บริเวณ สำนักสงฆ์บ้านใหม่คลองอังวะ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี (ภาพที่ ๗)

ภาพที่ ๗ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง เห็ดเผาะกับกล้าไม้วงศ์ยาง และแจกกล้าไม้ยางนา ๓๐๐ ต้น

๒.๓) ดำเนินการทดลองการใส่เชื้อเห็ดเผาะในกล้าไม้ยางนา จำนวน ๘๔ ต้น (ภาพที่ ๘) โดยแบ่งเป็นชุดการทดลองดังนี้

ชุดการทดลองที่ ๑ กล้าไม้ยางนา ไม่ใส่เชื้อ (Control)
ชุดการทดลองที่ ๒ กล้าไม้ยางนาใส่สารละลายสปอร์
ชุดการทดลองที่ ๓ กล้าไม้ยางนาใส่สารละลายเส้นใย
ชุดการทดลองที่ ๔ กล้าไม้ยางนาใส่สปอร์ผสมแกลบ

- เตรียมหัวเชื้อ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หัวเชื้อจากสปอร์ เส้นใย และสปอร์ผสมแกลบและนำไปราดบริเวณกล้าไม้ยางนาหลังจากปลูกต้นยางนาทันที

- เก็บข้อมูล ด้านการเจริญเติบโต โดยวัดความโต และความสูงของต้นยางนา ที่บ้านใหม่คลองอังวะ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ ๘ ทดลองการใส่เชื้อเห็ดเผาะในกล้าไม้ยางนา

๓. กิจกรรม โครงการศึกษาการเพาะเลี้ยงเห็ดขอนขาวบนขอนไม้

ดำเนินจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ “การเพาะเห็ดขอนขาวบนขอนไม้” มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐ คน ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๑ วัน ณ ศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนบนพื้นที่สูงจังหวัดอุทัยธานี (บ้านสีฟ้า) ชุมชนอีมาดอีทราย ตำบลแก่นมะกรูด อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี (ภาพที่ ๙)

ภาพที่ ๙ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ “การเพาะเห็ดขอนขาวบนขอนไม้”

๔. กิจกรรม โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ยางนาที่ใส่เชื้อเห็ด

ดำเนินการปลูกต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะที่บริเวณราก (ภาพที่ ๑๐) และการเก็บข้อมูลต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะบริเวณราก (ภาพที่ ๑๑) โดยเก็บข้อมูลด้านการเจริญของต้นยางนา ทั้งด้านความโต ความสูง และลักษณะการแตกของรากที่ระยะปลูก ๒x๒ เมตร ๒x๔ เมตร ๔x๔ เมตร ๔x๘ เมตร และ ๘x๘ เมตร จำนวนทั้งหมด ๕๘ ต้น ที่แปลงศูนย์การเรียนรู้บ้านหูช้าง ตำบลหูช้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ ๑๐ ปลูกต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะที่บริเวณราก

ภาพที่ ๑๑ การเก็บข้อมูลต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ดเผาะบริเวณราก

๒.๖ งานรุกขกร

๑. กิจกรรมตรวจสอบความเสียหายของต้นพะยูงจากการเข้าทำลายของศัตรูป่าไม้
ณ จังหวัดอยุธยา (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒)

๒. กิจกรรมติดตามสถานการณ์การระบาดการป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวเจาะทำลายต้นตะเคียนทอง
ณ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา (วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๓. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ทรงปลูก ต้นประดู่
ณ โรงพยาบาลจิตเวช จังหวัดสงขลา (วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๔. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้รุกขมรดกของแผ่นดิน (ต้นกันเกรา)
ณ ตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา (วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๕. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ทรงปลูก ต้นศรีตรัง ณ โรงพยาบาลศิริราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร
(วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓)

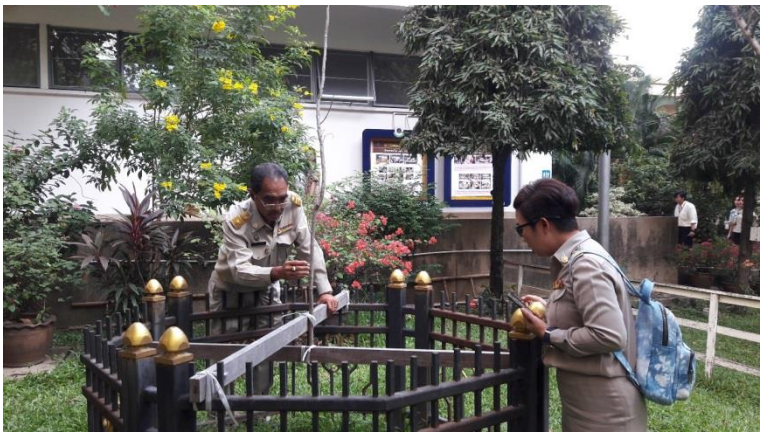

๖. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นกัลปพฤกษ์ที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปลูก ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
(วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓)

๗. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ที่มีความสำคัญ ต้นลีลาวดี
ณ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร (วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓)

๘. กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ที่มีความสำคัญ ณ ทำเนียบรัฐบาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร
(วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

๙. กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ที่มีความสำคัญ ณ กรมทหารม้าที่ ๑๑ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
(วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

๒.๗ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๑. เว็บไซต์ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (http://fbd.forest.go.th) มีบทความ ๒๗ เรื่อง และมีผู้เข้าชม จำนวน ๑๙,๕๘๐ คน

๒. เว็บไซต์กลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (CHM) กรมป่าไม้ (http://chm.forest.go.th) มีบทความ ๒๕ เรื่อง และมีผู้เข้าชม จำนวน ๙,๔๘๙ คน

๓. เว็บไซต์ระบบจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (http://biodiversity.forest.go.th) มีบทความ ๑๔๑ เรื่อง และมีผู้เข้าชม จำนวน ๑๘๗,๗๔๕ คน

๔. เฟสบุ๊ค : Forest Biodiversity Division มีบทความ ๗๘ เรื่อง และมีผู้เข้าชม จำนวน ๓๒,๑๙๖ คน

๕. เอกสารเผยแพร่

- หนังสือ เรื่อง ท่องเที่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพบนผืนป่าท่าปอมคลองสองน้ำ

๖. โปสเตอร์เผยแพร่ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ๙ เรื่อง ได้แก่

๑) ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม
๒) มหัศจรรย์ป่าต้นน้ำบ้านน้ำราด
๓) ความหลากหลายทางชีวภาพกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔) สถานภาพสัตว์ของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๕) สถานภาพแมลงของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๖) สถานภาพพืชของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๗) เห็ดเผาะ
๘) วิธีการใส่เชื้อเห็ดเผาะในต้นยางนา
๙) กิจกรรมปลูกต้นยางนา คืนเห็ดสู่ป่าเป็นแหล่งอาหาร
๑๐) แมลงป่าไม้และการป้องกัน
๑๑) โรคพืชป่าไม้และการป้องกัน
๑๒) การศัลยกรรมตกแต่งต้นไม้

๗. แจกเอกสารเผยแพร่ จำนวน ๔,๗๔๐ เล่ม

๘. นิทรรศการ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

๑) ร่วมงาน “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ทั่วไทย รวมไว้ในที่เดียว”

๒) นิทรรศการ Siam Paragon Bangkok Royal Orchid 2020 : The Pride of Siam

๙. รายงานความก้าวหน้า กิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน ๖ ครั้ง

๑. จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ (http://fbd.forest.go.th)
รวม ๑๙,๕๘๐ คน

เดือน	ผู้เข้าใช้งานใหม่ (คน)	ผู้เข้าใช้งานซ้ำ (คน)	จำนวนผู้เข้าชม (คน)
ตุลาคม ๒๕๖๒	๑,๐๔๔	๔๖	๑,๐๙๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๒	๑,๖๕๓	๔๗	๑,๗๐๐
ธันวาคม ๒๕๖๒	๑,๔๒๙	๔๘	๑,๔๗๗
มกราคม ๒๕๖๓	๑,๗๘๑	๕๑	๑,๘๓๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓	๒,๐๒๖	๗๒	๒,๐๙๘
มีนาคม ๒๕๖๓	๑,๗๒๘	๕๙	๑,๗๘๗
เมษายน ๒๕๖๓	๒,๐๔๔	๖๕	๒,๑๐๙
พฤษภาคม ๒๕๖๓	๑,๕๒๑	๖๖	๑,๕๘๗
มิถุนายน ๒๕๖๓	๑,๔๐๒	๗๓	๑,๔๗๕
กรกฎาคม ๒๕๖๓	๑,๓๓๘	๕๕	๑,๓๙๓
สิงหาคม ๒๕๖๓	๑,๔๑๙	๗๘	๑,๔๙๗
กันยายน ๒๕๖๓	๑,๔๗๗	๕๘	๑,๕๓๕
รวมทั้งสิ้น	**๑๘,๘๖๒**	**๗๑๘**	**๑๙,๕๘๐**

บทความที่ลงในเว็บไซต์ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ (http://fbd.forest.go.th)
รวม ๒๗ เรื่อง

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่ปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑	๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่ปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒	๓๐ มกราคม ๒๕๖๒
๓	เรื่องเล่าจากพื้นที่	วัยเด็ก...ของเหล่าสัตว์ป่า	๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๔	ข่าวกิจกรรม	วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๑	๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๕	ข่าวกิจกรรม	วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๒	๒ มีนาคม ๒๕๖๓
๖	เรื่องเล่าจากพื้นที่	มวนจิงโจ้น้ำ เดินบนผิวน้ำได้อย่างไร	๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๗	ข่าวกิจกรรม	วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๓	๙ มีนาคม ๒๕๖๓
๘	ข่าวกิจกรรม	วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๔	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓
๙	ข่าวกิจกรรม	วิทยากรโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดแต่งต้นไม้ในเมือง ครั้งที่ ๕	๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๐	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่ปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๓	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๑	เอกสารเผยแพร่	ความหลากหลายทางชีวภาพกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๓ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒	เรื่องเล่าจากพื้นที่	ดอกไม้กับแมลงนักผสมเกสร	๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
๑๓	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่ปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๔	๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๑๔	ข่าวกิจกรรม	ต้อนรับอาจารย์เข้านิเทศก์การฝึกงานของนักศึกษาฝึกงานสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๑๕	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒	รายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๑๖	ข่าวกิจกรรม	นิทรรศการ Siam Paragon Bangkok Royal Orchid	๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
		๒๐๒๐ : The Pride of Siam	
๑๗	ข่าวกิจกรรม	ร่วมงาน "ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ทั่วไทย รวมไว้ในที่เดียว"	๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
๑๘	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่ปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๕	๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
๑๙	ข่าวกิจกรรม	ต้อนรับอาจารย์เข้านิเทศก์การฝึกงานของนักศึกษาฝึกงานมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๐	เรื่องเล่าจากพื้นที่	สัตว์ป่านักผสมเกสร	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๑	เรื่องเล่าจากพื้นที่	สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศป่าชายเลน	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๒	เรื่องเล่าจากพื้นที่	รังนก	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๓	เรื่องเล่าจากพื้นที่	ไทร โรงอหารใหญ่ใจกลางป่า	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๔	เรื่องเล่าจากพื้นที่	ผจญภัย ไปกับทีมสำรวจสัตว์ป่า	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๕	เรื่องเล่าจากพื้นที่	ฝนมาแล้วนะ ระวังตัวกันด้วยนะ	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒๖	ข่าวกิจกรรม	ประเมินมูลค่า ปลูกต้นยางนา คืนเห็ดสู่ป่าของชุมชน	๓ กันยายน ๒๕๖๓
๒๗	ข่าวกิจกรรม	การลงพื้นที่เตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ (เพิ่มเติม) ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

๒. จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ระบบจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (http://biodiversity.forest.go.th)

เดือน	ผู้เข้าใช้งานใหม่ (คน)	ผู้เข้าใช้งานซ้ำ (คน)	จำนวนผู้เข้าชม (คน)
ตุลาคม ๒๕๖๒	๑๒,๘๔๒	๑,๓๖๖	๑๔,๒๐๘
พฤศจิกายน ๒๕๖๒	๑๔,๗๒๒	๑,๓๐๕	๑๖,๐๒๗
ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๒,๔๒๑	๑,๐๔๐	๑๓,๔๖๑
มกราคม ๒๕๖๓	๑๗,๑๗๐	๑,๓๒๘	๑๘,๔๙๘
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓	๑๖,๖๒๓	๑,๔๘๕	๑๘,๑๐๘
มีนาคม ๒๕๖๓	๑๔,๓๙๑	๑,๓๘๔	๑๕,๗๗๕
เมษายน ๒๕๖๓	๑๕,๐๔๓	๑,๒๖๐	๑๖,๓๐๓
พฤษภาคม ๒๕๖๓	๑๒,๙๑๓	๑,๑๑๒	๑๔,๐๒๕
มิถุนายน ๒๕๖๓	๑๒,๑๘๔	๙๘๗	๑๓,๑๗๑
กรกฎาคม ๒๕๖๓	๑๓,๙๕๙	๑,๑๐๙	๑๕,๐๖๘
สิงหาคม ๒๕๖๓	๑๕,๙๘๘	๑,๑๙๖	๑๗,๑๘๔
กันยายน ๒๕๖๓	๑๔,๖๗๒	๑,๒๔๕	๑๕,๙๑๗
รวมทั้งสิ้น	**๑๗๒,๙๒๘**	**๑๔,๘๑๗**	**๑๘๗,๗๔๕**

บทความที่ลงในเว็บไซต์ระบบจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (http://biodiversity.forest.go.th)

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑	แมลง	ฤดูกาล...แมลงมีแสง	๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒	พืช	สิงโตน้อยในป่าใหญ่	๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓	พืช	สีสัน...ต่างฤดู	๓ ตุลาคม ๒๕๖๒
๔	สัตว์	หน้าตาดูน่ากลัวแต่ตัวไม่มีพิษ	๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
๕	สัตว์	กอหลอ– กอหลอ	๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
๖	สัตว์	ตัวเล็กกระจิริด	๖ ตุลาคม ๒๕๖๒
๗	สัตว์	กินพิษเก็บพิษ	๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๘	สัตว์	ปลาอีกอง	๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
๙	สัตว์	จิ้งเหลนต้นไม้	๙ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๐	สัตว์	เกาะกันเป็นกลุ่ม	๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๑	สัตว์	แม้ชื่อน่ากลัว แต่ตัวไม่ดุร้าย	๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๒	สัตว์	พองขนอวดขนสวย	๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๓	สัตว์	เจาะรูเพื่อทำรัง	๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๔	สัตว์	นกจาบดินหากินบนพื้น	๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๕	สัตว์	กิ้งก่าแดนใต้	๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๖	สัตว์	แม้มีใย...แต่นิสัยชอบล่า	๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๗	สัตว์	ปอ ปลา น่ารู้	๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๘	สัตว์	สัตว์ป่า ≠ สัตว์เลี้ยง	๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๙	สัตว์	อวดเหนียงใต้คาง	๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒๐	สัตว์	เส้นใยแมงมุม	๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒๑	สัตว์	แมงมุมมีขายาวไปทำไม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒๒	สัตว์	จิ๋วแต่แจ๋ว	๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒๓	สัตว์	งูลายสอ	๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒๔	สัตว์	หางแห้ม	๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๒๕	สัตว์	แมงมุมฝาปิดโบราณ	๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๒๖	สัตว์	นกแซวสวรรค์	๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๒๗	สัตว์	ขู่ด้วยแข้งสีทอง	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๒๘	สัตว์	จากธรรมชาติสู่สีย้อมผ้า	๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๒๙	สัตว์	ตัวม้วนคล้ายเกลียวเชือก	๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๓๐	สัตว์	แมงมุมเปลือกไม้ลายประดับ	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๓๑	สัตว์	กระรอกบินเล็กแก้มแดง	๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๓๒	สัตว์	สีสั่งได้	๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๓๓	พืช	กรวยใบเกลี้ยง	๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๔	พืช	“โมง” พืชป่าหายาก	๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๕	พืช	โมกใหญ่	๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๖	พืช	พืชเบิกนำ (Pioneer species) คืออะไร	๔ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๗	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเบญจพรรณ “แดง”	๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๘	พืช	เอื้องผึ้ง	๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
๓๙	พืช	เปลือกไม้มังตาน	๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๐	พืช	เอื้องนางฟ่อน หรือเอื้องสายสามสี	๘ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๑	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากดูดกิน "	๙ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๒	พืช	กล้วยไม้ป่า “ว่านจูงนาง”	๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๓	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากซับดูด	๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๔	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเต็งรัง “รัง”	๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๕	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากกัดซับดูด	๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๖	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเบญจพรรณ “สัก”	๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๗	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากกัดกิน	๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๘	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเต็งรัง “ยางกราด”	๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔๙	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากกัดเลีย	๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๐	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเบญจพรรณ “มะค่าโมง”	๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๑	แมลง	ปากของแมลง ตอน ปากเจาะดูด	๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๕๒	พืช	พรรณไม้เด่นในป่าเต็งรัง “พลวง”	๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๓	พืช	“มะกล่ำตาหนู” ไม่ใช่ “มะกล่ำตาไก่” ต้นหนึ่งมีพิษ อีกต้นเป็นสมุนไพร	๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๔	พืช	ประดู่ป่า...ไม้คุณภาพดี	๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๕	พืช	กล้วยไม้ป่า “ว่านจูงนาง”	๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๖	พืช	ยลโฉม ยมหิน	๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๗	พืช	คุณสมบัติของพืชเบิกนำ	๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๘	พืช	“มะตูมกา” เป็นยา...แต่มีพิษ!	๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
๕๙	พืช	ต้นใหญ่ ใบโต ผลดก	๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
๖๐	พืช	ปากผุดจากดิน	๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๒
๖๑	พืช	ดอกไม้งามในป่าเบญจพรรณ “ประดู่ป่า”	๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๒
๖๒	พืช	“ปรง”	๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๒
๖๓	พืช	บอนเปรี้ยว	๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
๖๔	พืช	ธนนไชย	๑ มกราคม ๒๕๖๓
๖๕	พืช	ผลของ “ตานดำ”	๒ มกราคม ๒๕๖๓
๖๖	พืช	ตะคร้อ เปรี้ยวจี๊ดถึงใจ	๓ มกราคม ๒๕๖๓
๖๗	พืช	“จำปีหลวง” พืชถิ่นเดียวและพืชหายาก	๔ มกราคม ๒๕๖๓
๖๘	พืช	ไม้เบิกนำ “ต้นค่าหด”	๕ มกราคม ๒๕๖๓
๖๙	พืช	ข้าวสารป่า	๖ มกราคม ๒๕๖๓
๗๐	พืช	กล้วยไม้ “กินซาก”	๗ มกราคม ๒๕๖๓
๗๑	พืช	กระมอบ	๘ มกราคม ๒๕๖๓
๗๒	พืช	เนื้อไม้กระพี้เขาควาย	๙ มกราคม ๒๕๖๓
๗๓	สัตว์	ค้างคาวกินผลไม้	๑๐ มกราคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๗๔	สัตว์	ค้างคาวกินแมลง	๑๑ มกราคม ๒๕๖๓
๗๕	แมลง	Wingspan	๑๒ มกราคม ๒๕๖๓
๗๖	แมลง	การวางไข่ของตั๊กแตนตำข้าว	๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
๗๗	แมลง	การเคลื่อนไหวของหนอนผีเสื้อกลางคืน	๑๔ มกราคม ๒๕๖๓
๗๘	แมลง	ชันโรงแมลงอุตสาหกรรม	๑๕ มกราคม ๒๕๖๓
๗๙	แมลง	ลักษณะที่เรียกว่าจูบกัน (kissing)	๑๖ มกราคม ๒๕๖๓
๘๐	แมลง	แมลงค่อมทอง	๑๗ มกราคม ๒๕๖๓
๘๑	แมลง	โป่งผีเสื้อเทียม	๑๘ มกราคม ๒๕๖๓
๘๒	แมลง	ผีเสื้อเหยี่ยวฮัมมิ่งเบิร์ด	๑๙ มกราคม ๒๕๖๓
๘๓	สัตว์	นกฮูกล่าเหยื่อในตอนกลางคืนได้อย่างไร	๒๐ มกราคม ๒๕๖๓
๘๔	พืช	ดอกขาวประดับยอด	๒๑ มกราคม ๒๕๖๓
๘๕	พืช	สมุนไพรชื่อแปลก	๒๒ มกราคม ๒๕๖๓
๘๖	พืช	ต้นหญ้าสร้างรายได้	๒๓ มกราคม ๒๕๖๓
๘๗	พืช	ต้นไม้...สารพัดประโยชน์	๒๔ มกราคม ๒๕๖๓
๘๘	พืช	ผีเสื้อสีม่วง	๒๕ มกราคม ๒๕๖๓
๘๙	พืช	หม่อนหลวง	๒๖ มกราคม ๒๕๖๓
๙๐	พืช	สิงโตใบพาย	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
๙๑	พืช	สิงโตประหลาด	๒๘ มกราคม ๒๕๖๓
๙๒	พืช	ส้มกบ	๒๙ มกราคม ๒๕๖๓
๙๓	แมลง	มอธทองฉียงพร้า	๓๐ มกราคม ๒๕๖๓
๙๔	แมลง	สีจากครั่ง	๓๑ มกราคม ๒๕๖๓
๙๕	ข่าว ประกาศ	ฉันไม่อาจเดาใจเธอได้อีกต่อไป : เมื่อ Climate Chang กำลังทำให้โรคระบาดคาดการณ์ยากขึ้น	๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๙๖	แมลง	ผีเสื้อสมิงเชียงดาว	๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๙๗	แมลง	แม้ไม่สวยงาม แต่ยังมีประโยชน์	๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๙๘	แมลง	สายัณห์ในผืนป่า	๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๙๙	แมลง	ความสัมพันธ์ของชีวิต	๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๐	แมลง	ผีเสื้อฟ้าลาย	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๑	พืช	สมอพิเภก	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๒	ข่าว ประกาศ	นักวิทยาศาสตร์ค้นพบฉลามสายพันธุ์ใหม่ที่ใช้ครีบเดินได้ซึ่งมีวิวัฒนาการหลังแยกออกมาจากกลุ่มดั้งเดิม	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๓	ข่าว ประกาศ	สร้างตัวอ่อนหวังช่วยแรดที่ใกล้สูญพันธุ์	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๔	ข่าว ประกาศ	เหล่าน้องปูกำลังมีภัย น้ำในมหาสมุทรมีค่าความเป็นกรดเพิ่มสูงขึ้น จนสามารถละลายกระดองปูได้	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๕	พืช	มะขามป้อม	๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๖	แมลง	นักผสมเกสรมืออาชีพ	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๗	พืช	รวมดาว ป่าสงวนแห่งชาติ	๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๘	พืช	ไผ่...หัตถกรรมแห่งวิถีชีวิตของชุมชน	๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐๙	เห็ด	โรงงานผลิตเห็ดโคน	๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๐	ข่าว ประกาศ	แสงสว่างก็เป็นมลพิษได้ เมื่อเมืองที่สว่างเกินไปทำแมลงสับสนจนลดความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๑	ข่าว ประกาศ	เมื่อผึ้งสูญพันธุ์ อาจทำให้เราขาดแคลนอาหาร นักวิจัยตัดต่อยีนแบคทีเรียในลำไส้ผึ้ง เพื่อปกป้องมันจากศัตรูพืชและเชื้อโรค	๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๒	สัตว์	นกแก๊ก นิมิตหมายที่ดีของผืนป่า	๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๓	พืช	พืชหายากที่พบในป่าแม่วงก์-แม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑๑๔	แมลง	หิ่งห้อยมหัศจรรย์...ผูกพันสายน้ำไหล	๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๕	สัตว์	หอยเดื่อกับวิถีชาวบ้าน	๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๖	แมลง	ตั๊กแตนสวดมนต์	๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๗	แมลง	ผีเสื้อเป็นสัตว์เลือดเย็น	๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๘	แมลง	น้ำลายของยุง	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑๙	ข่าว ประกาศ	โลกร้อนกำลังฆ่าสัตว์ทะเล ในปีค.ศ.๒๑๐๐ ที่อยู่อาศัยของปะการังจะหายเกือบหมด จากความร้อนและความเป็นกรดของน้ำทะเล	๔ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๐	ข่าว ประกาศ	เสนอฟื้นระบบนิเวศทุ่งหญ้า คืนสมดุลนิเวศดั่งเดิม หลังภูกระดึงไฟไหม้	๔ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๑	สัตว์	กระแตใต้	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๒	สัตว์	ปากห่างไปทำไม	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๓	สัตว์	พญากระรอกดำ	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๔	สัตว์	ลิงเสน	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๑๒๕	ข่าว ประกาศ	การค้นพบพืชชนิดใหม่ของโลก (new species)	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒๖	ข่าว ประกาศ	ลุ่มแม่น้ำโขง กำลังอยู่ในภาวะแห้งแล้งขั้นอันตราย	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒๗	ข่าว ประกาศ	ทำไมสัตว์น้ำถึงกินพลาสติก และมันรู้สึกอย่างไร	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒๘	ข่าว ประกาศ	เปิดภาพพะยูน-ปะการังสมบูรณ์หลังปิดท่องเที่ยว ๑ เดือน	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒๙	ข่าว ประกาศ	ครั้งแรก "วาฬเพชรฆาตดำ" ฝูงใหญ่ โผล่อวดโฉมหมู่เกาะลันตา	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๓๐	ข่าว	งูหลามบอล เมื่อสัตว์ป่ากลายเป็นสัตว์เลี้ยง	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
	ประกาศ		
๑๓๑	ข่าว ประกาศ	ซ่อมแซมโพรงรังหวังเพิ่มประชากรนกเงือก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๓๒	ข่าว ประกาศ	จากหมาป่าสู่หมาบ้าน : กว่าจะมาเป็นเพื่อนักแสนรู้ของมนุษย์	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๓๓	ข่าว ประกาศ	ต้านภัย"แร้ง"	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๔	ข่าว ประกาศ	"นกฟลามิงโก"จำนวนกว่า ๑๕๐,๐๐๐ตัว เปลี่ยนทะเลสาบในอินเดียให้กลายเป็นสีชมพู	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๕	ข่าว ประกาศ	ระยะปลอดภัย	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๖	ข่าว ประกาศ	สิมิลันวันน้ำขุ่น	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๗	ข่าว ประกาศ	แตนมรณะ โผล่สหรัฐครั้งแรก จู่โจมจากเอเชียทำลานรังผึ้งเจ้าถิ่น	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๘	ข่าว ประกาศ	วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ของทุกปี วันความหลากหลายทางชีวภาพ	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓๙	ข่าว ประกาศ	คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมค้นพบแมลงวันดูดเลือดชนิดใหม่ของโลก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๔๐	ข่าว ประกาศ	ทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ค้นพบจิ้งจกนิ้วยาวชนิดใหม่ของโลก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๔๑	ข่าว ประกาศ	ส่องชีวิต "นาก"เมืองกรุง : ตัวแทนความหลากหลายทางชีวภาพในเมืองใหญ่	๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (CHM) (http://chm.forest.go.th)

เดือน	ผู้เข้าใช้งานใหม่ (คน)	ผู้เข้าใช้งานซ้ำ (คน)	จำนวนผู้เข้าชม (คน)
ตุลาคม ๒๕๖๒	๗๓๓	๑๘	๗๕๑
พฤศจิกายน ๒๕๖๒	๙๐๔	๒๗	๙๓๑
ธันวาคม ๒๕๖๒	๘๐๗	๑๕	๘๒๒
มกราคม ๒๕๖๓	๙๗๖	๑๘	๙๙๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓	๘๔๗	๑๔	๘๖๑
มีนาคม ๒๕๖๓	๖๐๔	๑๒	๖๑๖
เมษายน ๒๕๖๓	๔๑๒	๑๐	๔๒๒
พฤษภาคม ๒๕๖๓	๔๔๗	๙	๔๕๖
มิถุนายน ๒๕๖๓	๕๖๗	๗	๕๗๔
กรกฎาคม ๒๕๖๓	๘๐๘	๑๑	๘๑๙
สิงหาคม ๒๕๖๓	๑,๓๗๑	๑๙	๑,๓๙๐
กันยายน ๒๕๖๓	๘๒๗	๒๖	๘๕๓
รวมทั้งสิ้น	๙,๓๐๓	๑๘๖	๙,๔๘๙

บทความที่ลงในเว็บไซต์กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพ กรมป่าไม้ (CHM) (http://chm.forest.go.th)

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑	สาระน่ารู้	ฤดูกาล...แมลงมีแสง	๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒	สาระน่ารู้	สิงโตน้อยในป่าใหญ่	๙ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓	สาระน่ารู้	สีสัน...ต่างฤดู	๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
๔	สาระน่ารู้	จากธรรมชาติสู่สีย้อมผ้า	๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
๕	ชนิดพันธุ์ใหม่	เปิดตัวพืชชนิดใหม่ของโลก ๒ ชนิด	๕ มกราคม ๒๕๖๓
๖	ชนิดพันธุ์ใหม่	ค้นพบพันธุ์พืชใหม่ๆ ในป่าเมืองไทย มีทั้งกล้วยไม้ สกุลหางเสือ และ กะเพรา	๖ มกราคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๗	ชนิดพันธุ์ใหม่	นักวิทยาศาสตร์ค้นพบฉลามสายพันธุ์ใหม่ที่ใช้ครีบเดินได้ ซึ่งมีวิวัฒนาการหลังแยกออกมาจากกลุ่มดั้งเดิม	๓๑ มกราคม ๒๕๖๓
๘	สาระน่ารู้	สร้างตัวอ่อนหวังช่วยแรดที่สูญพันธุ์	๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๙	สาระน่ารู้	เหล่าน้องปูกำลังมีภัย น้ำในมหาสมุทรมีค่าความเป็นกรดเพิ่มสูงขึ้น จนสามารถละลายกระดองปูได้	๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๐	สาระน่ารู้	ฉันไม่อาจเดาใจเธอได้อีกต่อไป : เมื่อ Climate Change กำลังทำให้โรคระบาดคาดการณ์ยากขึ้น	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๑	ชนิดพันธุ์ใหม่	การค้นพบพืชชนิดใหม่ของโลก (new species)	๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๒	ชนิดพันธุ์ใหม่	คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมค้นพบแมลงวันดูดเลือดชนิดใหม่ของโลก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๓	ชนิดพันธุ์ใหม่	ทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ค้นพบจิ้งจกนิ้วยาวชนิดใหม่ของโลก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๔	ชนิดพันธุ์ใหม่	ลุ่มแม่น้ำสงคราม พื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชีวิต	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๑๕	ชนิดพันธุ์ใหม่	แมลงปอเสือของไทย กับการค้นพบชนิดใหม่ของโลก	๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๑๖	สาระน่ารู้	ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
๑๗	สาระน่ารู้	สถานภาพพืชในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๘ กันยายน ๒๕๖๓
๑๘	สาระน่ารู้	สถานภาพสัตว์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
๑๙	สาระน่ารู้	สถานภาพแมลงป่าสงวนแห่งชาติป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒๑ กันยายน ๒๕๖๓
๒๐	สาระน่ารู้	เมื่อดอกไม้ผลิบาน...	๒๘ กันยายน ๒๕๖๓

๔. จำนวนผู้เข้าชม Page : Forest Biodiversity Division

(http://www.facebook.com/ForestBiodiversityDivision)

เดือน	ยอดไลค์ Page	จำนวนการเข้ารับชม Page
ตุลาคม ๒๕๖๒	๑๘	๖,๔๑๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๒	๓๓	๔,๔๖๐
ธันวาคม ๒๕๖๒	๕	๗๐๔
มกราคม ๒๕๖๓	๓๙	๕๘๓
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓	๓๔	๕,๖๖๓
มีนาคม ๒๕๖๓	๑๙	๓,๒๘๔
เมษายน ๒๕๖๓	๒๓	๑,๔๒๔
พฤษภาคม ๒๕๖๓	๓๒	๑,๗๑๒
มิถุนายน ๒๕๖๓	๒๑	๔,๔๐๖
กรกฎาคม ๒๕๖๓	๒๖	๑,๑๙๙
สิงหาคม ๒๕๖๓	๑๕	๑,๓๙๓
กันยายน ๒๕๖๓	๒๐	๙๕๘
รวมทั้งสิ้น	**๒๘๕**	**๓๒,๑๙๖**

บทความที่ลงใน Page : Forest Biodiversity Division

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑	สัตว์	ปอปลาน่ารู้	๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒	สัตว์	แม้มีใย...แต่นิสัยชอบล่า	๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓	สัตว์	แมงมุมมีขายาวไปทำไม	๙ ตุลาคม ๒๕๖๒
๔	สัตว์	เส้นใยแมงมุม	๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
๕	สัตว์	กิ่งก่าแดนใต้	๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๖	สัตว์	จิ๋วแต่แจ๋ว	๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
๗	สัตว์	งูลายสอ	๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒
๘	สัตว์	งูหางแห้มทุ่งสง	๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒
๙	สัตว์	ขู่ด้วยแข้งสีทอง	๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๑๐	สัตว์	ตัวม้วนคล้ายเกลียวเชือก	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๑	สัตว์	แมงมุมเปลือกไม้ลายประดับ	๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๒	สัตว์	กระรอกบินเล็กแก้มแดง	๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๓	สัตว์	แมงมุมฝาปิดโบราณ	๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๔	สัตว์	นกแซวสวรรค์	๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
๑๕	สัตว์	สีสั่งได้	๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๑๖	สัตว์	กิ้งกือกระสุน พระราม VS พระอินทร์	๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๑๗	พืช	รู้จักกับไม้ป่ามีพิษ	๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๑๘	สัตว์	นกฮูกหรือนกเค้าโมง	๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๙	พืช	ผลไม้ป่าหากินยาก	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๐	สัตว์	ขอไข่...ของใครบ้าง	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๑	สัตว์	กระแตใต้ (Tupaia glis)	๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๒	สัตว์	ปากห่างไปทำไม	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๓	สัตว์	พญากระรอกดำ	๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๔	สัตว์	วัยเด็ก...ของเหล่าสัตว์ป่า	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๕	สัตว์	ลิงเสน	๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๖	สัตว์	กบทูด	๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๗	สัตว์	เหยี่ยวแดง	๒ มีนาคม ๒๕๖๓
๒๘	สาระน่ารู้	หนังสือความหลากหลายทางชีวภาพกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๓ มีนาคม ๒๕๖๓
๒๙	สัตว์	ตัวเล็กตีนเหนียว	๔ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๐	สัตว์	เอี้ยงที่ไม่ใช่เอี้ยง	๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๑	สัตว์	ตาไม่ค่อยดี แต่มีจมูกดีเยี่ยม	๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๓๒	สัตว์	ตัวใหญ่กินเหยื่อใหญ่	๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๓	แมลง	ผีเสื้อหายากและใกล้สูญพันธุ์	๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๔	แมลง	แมลงมีพิษ	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๕	แมลง	มด	๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๖	แมลง	อาณาจักรผึ้ง	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๗	แมลง	วงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน	๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓
๓๘	สาระน่ารู้	วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ของทุกปี	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๓๙	สัตว์	นกบ้าน ๆ ที่ไม่ธรรมดา	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔๐	พืช	หางนกยูงฝรั่ง	๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔๑	แมลง	แมลงปอบ้านเอเชีย	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔๒	สัตว์	นกคัดคูลาย	๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔๓	พืช	อินทนิลน้ำ	๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔๔	พืช	ราชพฤกษ์ หรือคูน	๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
๔๕	สัตว์	นกกระจิบหญ้าสีเรียบ	๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
๔๖	พืช	ปาโลแซนโตส	๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
๔๗	พืช	ตะเคียนทอง	๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
๔๘	สัตว์	กระเต็นหัวดำ	๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
๔๙	พืช	สำโรง	๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๐	แมลง	ด้วงกว่างเขาสามจันทร์	๗ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๑	พืช	ลูกปืนใหญ่หรือสาละลังกา	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๒	สัตว์	นกเขาไฟ	๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๓	พืช	ลำพู	๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๕๔	สัตว์	นกโพระดกธรรมดา	๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๕	พืช	พิกุล	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๖	สพ	นกจับแมลงสีน้ำตาล	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๗	พืช	ปีบหรือกาสะลอง	๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๘	สัตว์	นกบั้งรอกใหญ่	๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
๕๙	แมลง	แมลงปอเข็มน้ำตกใหญ่จีน	๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๐	สัตว์	นกระวังไพรปากเหลือง	๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๑	สัตว์	ตะขาบขายาว	๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๒	สัตว์	นกเขียวก้านตองหฯผากสีทอง	๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๓	แมลง	จิ้งหรีดกับจิ้งโกร่งต่างกันอย่างไร	๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๔	สัตว์	นกตะขาบทุ่ง	๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๕	สัตว์	แมลงมุมหลังหนามโง้ง	๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๖	สัตว์	หอยนกขมิ้นใหญ่	๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๗	สัตว์	นกเขาเขียว	๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๘	สัตว์	หัวโต ปากใหญ่	๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖๙	สัตว์	นกยางเขียว	๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓
๗๐	แมลง	แมลงปอเข็มยาวปลายเด่น	๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
๗๑	สัตว์	นกกินแมลงอกเหลือง	๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
๗๒	สัตว์	กวางป่า	๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
๗๓	สัตว์	ค่างแว่นถิ่นใต้	๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
๗๔	สัตว์	อึ่งข้างดำ	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
๗๕	สัตว์	นกออก	๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ลำดับ	หมวด	ชื่อเรื่อง	วัน/เดือน/ปี
๗๖	สัตว์	ปาดใต้	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๗๗	สัตว์	นกโพระดกหน้าผากดำ	๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
๗๘	สัตว์	นกกาเหว่าไข่ไว้ให้แม่กาฟัก	๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕. เอกสารเผยแพร่

- หนังสือ เรื่อง ท่องเที่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพบนผืนป่าท่าปอมคลองสองน้ำ

๖. โปสเตอร์เผยแพร่ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ๑๒ เรื่อง ได้แก่

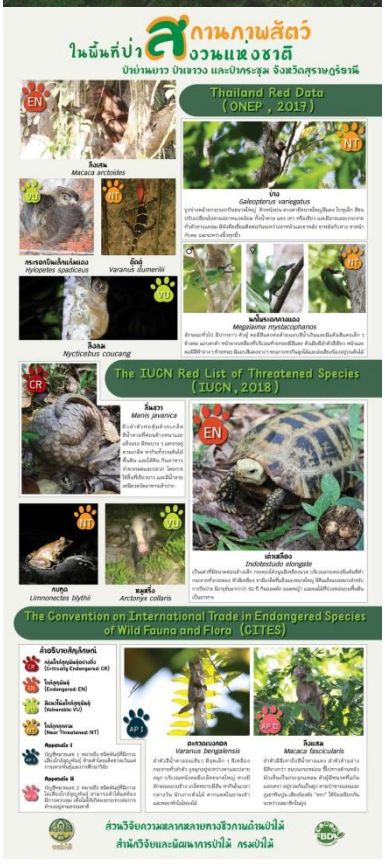

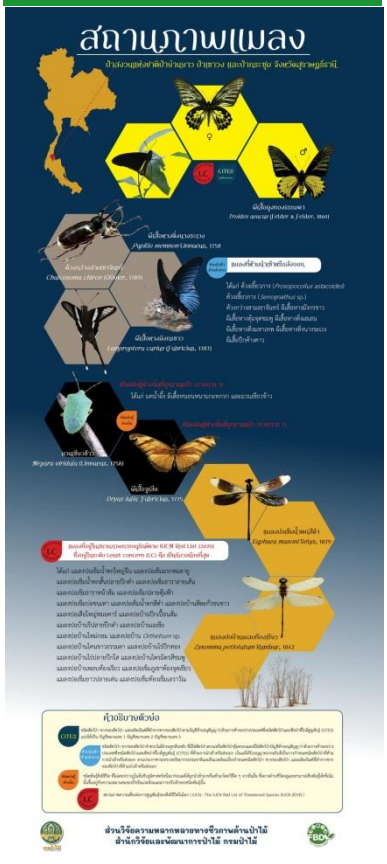

เห็ดเผาะ
ชื่อสามัญ
hygroscopic earthstars
barometer earthstars
ชื่อท้องถิ่น
เห็ดดอย (ภาคเหนือ) เห็ดเทียง
เห็ดหนัง เห็ดดอกดิน
ลักษณะทั่วไป
เป็นดอกเห็ดเกิดเดี่ยว รูปร่างกลม ไม่มีก้านดอก เมื่อโตเต็มที่ ผนังชั้นนอกสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม แล้วแตกออกคล้ายแฉกดาว 3-9 แฉก ผนังชั้นใน กลมคล้ายถุง สีน้ำตาลอ่อนหรือดำปนม่วง ภายในบรรจุผงสปอร์สีน้ำตาล ขนาด 7-11 ไมโครเมตร พบมากในดูดฝน เป็นเห็ดเอคโตไมคอร์ไรซาที่อาศัยอยู่บริเวณรากพืช
ชนิดของเห็ดเผาะ
ปัจจุบันพบ 4 ชนิด ได้แก่
1. เห็ดเผาะฝ้าย (Astraeus asiaticus Phosri, M.P. Martin & Watting)
2. เห็ดเผาะฝ้าย (Astraeus thailandicus Petcharat)
3. เห็ดเผาะหนัง (Astraeus odoratus Phosri, M.P. Martin & Whalley)
4. เห็ดเผาะสิรินธร (Astraeus sirindhornae Watting, C. Phosri, N. Suwannasai, A.W. Willson & M.P. Martin)
พืชอาศัยของเห็ดเผาะ
พืชอาศัยที่สำคัญของเห็ดเผาะ คือ กลุ่มไม้วงศ์ยาง เช่น ยางนา ยางเหียง พลวง เต็ง รัง ยางกราด พะยอม ตะเคียน เป็นต้น
ตัวอย่างพืชอาศัย
ยางนา
พลวง
ยางเหียง
ตะเคียน
ประโยชน์ของเห็ดเผาะ
1. เป็นเห็ดไมคอร์ไรซา ช่วยดูดซึมน้ำ แร่ธาตุ และกระตุ้นการเจริญของต้นไม้ให้ดีขึ้น
2. เป็นแหล่งอาหาร และมีคุณค่าทางโภชนาการ บำรุงร่างกาย แก้ซ้ำใน
3. เป็นเห็ดที่นิยมบริโภค พบมากเฉพาะช่วงแรกของฤดูฝน จึงมีราคาสูง กิโลกรัมละ 400-500 บาท สามารถสร้างรายได้ให้คนในชุมชน
กรมป่าไม้ รักป่า รักประชาชน
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

วิธีการใส่เชื้อเห็ดเผาะ
ใน
ต้นยางนา
การทำหัวเชื้อเห็ดเผาะ
เห็ดเผาะสดออกแห้งปั่น
สปอร์เห็ดเผาะ
เส้นใยเห็ดเผาะ
นำเห็ดเผาะสดมาแห้งมาปั่น อัตราส่วน น้ำ 20 ลิตร : เห็ด 1 กิโลกรัม
นำสปอร์มาผสม อัตราส่วน น้ำ 20 ลิตร : น้ำตาลทรายแดง 1 ช้อนโต๊ะ
ผัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ผสมน้ำ อัตราส่วน น้ำ 20 ลิตร : เส้นใยเห็ด 100 เทคท
การใส่เชื้อเห็ดเผาะ
การใส่หัวเชื้อกับต้นกล้าในถุงเพาะชำ
1 เตรียมกล้าไม้ อายุ 1 เดือน
2 ใช้ไม้แหลมรูในถุง ประมาณ 5 รู
3 หยอดเชื้อ 50 มล./ต้น จำนวน 2 ครั้ง เดือนเว้นเดือน
4 นำไปปลูกหลังจากหยอดเชื้อ 1 ปี
การใส่หัวเชื้อกับต้นยางนาในแปลงปลูก
ขุดหลุมลึก 10-15 ซม. รอบทรงพุ่ม
วางเชื้อเห็ดตามแนวที่ขุด
กลบดิน รดน้ำ คลุมด้วยฟาง
กรมป่าไม้ รักป่า รักประชาชน
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

กิจกรรมปลูกต้นยางนา
คืนเห็ดสู่ป่า เป็นแหล่งอาหาร
วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ นายคงศักดิ์ มีแก้ว ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยการจัดการป่าไม้ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้ เข้าร่วมกิจกรรม "ปลูกต้นยางนา คืนเห็ดสู่ป่า เป็นแหล่งอาหาร" เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และโครงการปลูกป่า ป้องกันไฟป่า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและฟื้นแหล่งอาหาร (Fod Bank) ในพื้นที่ป่าชุมชนในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอยุธยา ดำเนินการโดย สำนักงานพัฒนาการเกษตรที่เขตพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี กรมป่าไม้ และเครือข่ายเกษตรพัฒนาพิทักษ์พัฒนาการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแหล่งอาหาร (Fod Bank) ในพื้นที่ป่าชุมชนในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอยุธยา ดำเนินการโดย สำนักงานพัฒนาการเกษตรที่เขตพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี กรมป่าไม้ และเครือข่ายเกษตรพัฒนาพิทักษ์พัฒนาการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแหล่งอาหาร (หนอง) ดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าชุมชนในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอยุธยา โดยมีนายกมลวรรค์ รักร้อย ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี เป็นประธานในพิธี และพระครูปลัดสมนึก สุธมฺมจิตฺโต เจ้าอาวาสวัดจันทาราม (ท่าซุง) เป็นประธานสำฆสงฆ์ ณ บริเวณสวนป่า วัดจันทาราม (ท่าซุง) อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี
ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ รวมทั้งเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ของจังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่ป่าถูกบุกรุกมากขึ้น จากการขยายพื้นที่เพื่อของมนุษย์ ส่งผลให้เห็นได้และพื้นที่สีเขียวลดลง จึงทำให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ได้ตระหนักถึงปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น กรมป่าไม้ จึงได้ให้ความสำคัญ และจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้นเพื่อปลูกต้นยางนา ซึ่งเป็นไม้ที่มีในท้องที่จังหวัดอุทัยธานีมาเป็นเวลายาวนาน และควรดำรักการอนุรักษ์ไว้ นอกจากนี้ยังได้นำเชื้อเห็ดตามมาใส่เพื่อเพิ่มพื้นที่แหล่งอาหาร และช่วยในการแจริญเติบโตของต้นยางนาอีกด้วย
กรมป่าไม้ รักป่า รักประชาชน
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

แมลงป่าไม้
และการป้องกัน
แมลงป่าไม้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
1 แมลงที่มีประโยชน์ในสวนป่า
2 แมลงที่ทำอันตรายให้แก่ต้นไม้
การป้องกันกำจัดแมลง
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

โรคพืชป่าไม้
และการป้องกัน
โรคพืช (Plant Diseases)
สามเหลี่ยมโรคพืช (Disease Triangle)
สาเหตุโรคพืชแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
โรคพืชป่าไม้ที่สำคัญ
โรคราแป้ง (Rust) ในต้นพยอม
โรคราสนิม (Leaf rust) ในต้นรัก
โรคใบจุดตากบเป้าราล (Brown circular leaf spot) ในต้นพยอม
เชื้อราดำในไม้
หลักการควบคุมโรคพืช
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

การศัลยกรรมตกแต่งต้นไม้
การศัลยกรรมต้นไม้ (Tree surgery)
หลักวิธีการศัลยกรรมต้นไม้
ขั้นตอนการศัลยกรรมตกแต่งต้นไม้
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

๗. แจกเอกสารเผยแพร่ จำนวน ๔,๗๔๐ เล่ม

- **การขอรับบริการงานวิชาการ /ขอรับเอกสารทางวิชาการ (เอกสารเผยแพร่ และวิดีทัศน์)**

๑. จำนวนผู้รับบริการเอกสารทางวิชาการ ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๐๖ ราย สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางจำนวนผู้ขอรับบริการจำแนกตามจุดรับบริการ

จุดรับบริการ	จำนวนผู้รับบริการ(ราย)
๑. สำนักงานและงานนิทรรศการ	๒๗๔
๒. ความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้จัดส่งเอกสารให้ทางไปรษณีย์	๕๖๒
๓. เจ้าหน้าที่นำไปแจกในพื้นที่สำรวจฯ	๗๐
รวม	**๙๐๖**

๒. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ตารางจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าคะแนนความพึงพอใจของผู้รับบริการ

จุดรับบริการ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม		ความพึงพอใจ	
	จำนวน	ร้อยละของผู้ใช้บริการ	ค่าคะแนน (๔ มากที่สุด ๑ น้อยที่สุด)	ร้อยละของค่าคะแนน
สำนักงานและงานนิทรรศการ	๒๕๒	๔๔.๘๔	๓.๙๙	๙๙.๘๔
ส่วนฯ จัดส่งเอกสารให้ทางไปรษณีย์	๒๕๕	๔๕.๓๗	๓.๗๗	๙๔.๓๑
เจ้าหน้าที่นำไปแจกในพื้นที่สำรวจฯ	๕๕	๙.๗๙	๓.๕๕	๘๘.๗๗
รวม	**๕๖๒**	**๑๐๐**	**๓.๗๗**	**๙๔.๓๑**

๓. ผู้รับบริการเอกสารทางวิชาการ

ตารางจำนวนหน่วยงานของผู้รับบริการแต่ละประเภท

ที่	ประเภทของผู้รับบริการ	จำนวน (แห่ง)
สถาบันการศึกษา		
๑	โรงเรียน (ไว้ในห้องสมุดเพื่อใช้ในการศึกษาและอ้างอิง)	๑๕๘
๒	มหาวิทยาลัย	๘๓
	รวม	**๒๔๑**
หน่วยงานราชการ / ผู้บริหารภาครัฐ		
๑.	ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	๑
๒.	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	๑
๓.	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	๑
๔.	สำนักงบประมาณ	๑
๕.	กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒ สำนักงบประมาณ	๑
๖.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	๑
๗.	องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	๑
๘.	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๑
๙.	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑
๑๐.	องค์การบริหารส่วนตำบลครึ่ง	๑
๑๑.	หอสมุดแห่งชาติ	๑
๑๒.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒
๑๓.	– กรมวิชาการเกษตร	
๑๔.	– กรมส่งเสริมวิชาการเกษตร	
๑๕.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๙๓
	– รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	
	– สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	– กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	
	– สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม	
	– สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	
	– สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ – ภาคที่ ๑๖	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาฬสินธุ์	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น	

ที่	ประเภทของผู้รับบริการ	จำนวน (แห่ง)
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยภูมิ	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพังงา	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบูรณ์	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมุกดาหาร	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดร้อยเอ็ด	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุรินทร์	
	– สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี	
	– องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	
	– องค์การสวนพฤกษศาสตร์	
	– องค์การสวนสัตว์	
	– องค์การจัดการน้ำเสีย	
	– กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
	– กรมทรัพยากรน้ำ	
	– กรมทรัพยากรธรณี	
	– กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
	– กรมควบคุมมลพิษ	
	– กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	– กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
	– ห้องสมุดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
	– กรมป่าไม้	
	– อธิบดีกรมป่าไม้	
	– รองอธิบดีกรมป่าไม้ (รองปรมินทร์ วงศ์สุวัฒน์)	
	– รองอธิบดีกรมป่าไม้ (รองสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล)	
	– รองอธิบดีกรมป่าไม้ (รองจิระศักดิ์ ชูความดี)	
	– ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ (นายจุมพฏ ชอบธรรม)	
	– ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ (นายธรรมนูญ อัครพินท์)	
	– ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า	
	– ผู้อำนวยการสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า	

ที่	ประเภทของผู้รับบริการ	จำนวน (แห่ง)
	– ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน	
	– ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	
	– ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้	
	– ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	
	– ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาต	
	– ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	
	– ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ	
	– ผู้อำนวยการเศรษฐกิจการป่าไม้สำนัก	
	– ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้	
	– ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
	– ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ระหว่างประเทศ	
	– ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	
	– หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน	
	– ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยการจัดการป่าไม้	
	– ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาผลิตผลป่าไม้	
	– ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ	
	– ส่วนวนวัฒนวิจัย	
	– ส่วนวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ลำปาง)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ (ขอนแก่น)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ (สงขลา)	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขานครสวรรค์	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขาพิษณุโลก	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ สาขานครพนม	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ สาขาอุบลราชธานี	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี	

ที่	ประเภทของผู้รับบริการ	จำนวน (แห่ง)
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ สาขาเพชรบุรี	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่	
	– สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส	
	กระทรวงมหาดไทย	๗๗
	– ผู้ว่าราชการ ๗๗ จังหวัด	
	รวม	**๑๘๓**
หน่วยงานภาคประชาชน		
๑.	มูลนิธิชีววิถี	๑
๒.	มูลนิธิสืบนาคะเสถียร	๑
๓.	ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)	๑
	รวม	**๓**
อื่นๆ		
๑.	บุคคลทั่วไป	๔๗๙
	รวมทั้งหมด	**๙๐๖**

๔. จำนวนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวีดิทัศน์ ที่แจกให้แก่ผู้ขอรับบริการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ตารางจำนวนสื่อสิ่งพิมพ์ที่แจกให้แก่ผู้ขอรับบริการ

ลำดับที่	สื่อสิ่งพิมพ์	จำนวนที่จ่าย ปี ๒๕๖๓
๑	เราอยู่ผืนป่าเดียวกัน	๒๔๕
๒	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านแมลง	๑๘๙
๓	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕๔
๔	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านสัตว์	๒๗๘
๕	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านเห็ดรา	๗
๖	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านพืช	๑๔๓
๗	คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชนด้านไลเคน	๕
๘	ความหลากหลายของไลเคนป่าภูคำบก จ.ร้อยเอ็ด	๖๙
๙	ความหลากหลายของไลเคนป่าดงภู จ.ศรีสะเกษ	๙๕
๑๐	ความหลากหลายของไลเคนป่าเขากระยาง จ.พิษณุโลก	๔๓
๑๑	ความหลากหลายของไลเคนป่าสนวัดจันทร์ จ.เชียงใหม่	๖๙
๑๒	ความหลากหลายของป่าทุ่งหลวง	๗๘
๑๓	ความหลากหลายของไลเคนป่ากุดจับ จ.อุดรธานี	๔๕
๑๔	ความหลากหลายของเห็ดราพื้นที่ป่าภาคเหนือ เล่ม ๑	๔๖
๑๕	ความหลากหลายของเห็ดราพื้นที่ป่าภาคใต้ เล่ม ๑	๒๕
๑๖	ความหลากหลายของเห็ดราพื้นที่ป่าตะวันออกเฉียงเหนือ เล่ม ๑	๓๔
๑๗	ป่าอยู่คนยัง:เมื่อคนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน	๓๗

ลำดับที่	สื่อสิ่งพิมพ์	จำนวนที่จ่าย ปี ๒๕๖๓
๑๘	Folkways People, Water Forest	๒๗๗
๑๙	THE DIVERSITY OF LIMSTONE MOUNTAIN	๒๙๔
๒๐	Songkanong	๒๒๕
๒๑	Sufficient convention of Tahsida people in Phukombok Forest	๒๖๙
๒๒	The charm of Gudjab Forest	๒๕๒
๒๓	ป่าแม่คำมีความหลากหลายทางชีวภาพจากอดีตถึงปัจจุบัน	๘
๒๔	ป่าแม่จางฝั่งซ้าย ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์	๘
๒๕	ป่าแม่วงก์-แม่เป็น ความหลากหลายทางชีวภาพของผืนป่าอย่างยั่งยืน	๑๗๕
๒๖	ป่าน้ำเปื๋อย ป่าน้ำหย่วน และป่าน้ำลาว ความหลากหลายทางชีวภาพกับวิถีชีวิตชุมชน	๑๕๗
๒๗	ป่าแม่อิงฝั่งขวา และป่าแม่งาว ความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างป่า สร้างน้ำ สร้างรายได้ให้ชุมชน	๖๑๕
๒๘	ป่าแม่ธิ แม่ตีบ แม่สาร ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าใกล้เมือง	๒๖๗
๒๙	ป่าย่านยาว ป่าเขาวง และป่ากระซุม ความหลากหลายทางชีวภาพกับการท่องเที่ยวอนุรักษ์	๗๓๑
	รวมทั้งสิ้น	**๔,๗๔๐**

๘. นิทรรศการ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

๑) **ร่วมงาน “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ทั่วไทย รวมไว้ในที่เดียว”**

วันที่ 10 สิงหาคา 2563 ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ ได้เข้าร่วมงาน “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ทั่วไทย รวมไว้ในที่เดียว” ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าประจำปี 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อสืบสานงานผลิตภัณฑ์ทรงคุณค่าของโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ รวมถึงเพิ่มช่องทางจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ โอทอป (OTOP) โดยมีชุมชนท่องเที่ยง OTOP นวัตวิถี ระดับ A จำนวน 76 ชุมชนร่วมนำเสนอบริการสินค้าชุมชน ระหว่างวันที่ 8 – 16 สิงหาคม 2563 ณ อาคารชาเลนเจอร์ 3 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

ในงานนี้มีการจัดแสดงนิทรรศการจากชุมชนบ้านน้ำราด ต.บ้านทำเนียบ อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี หนึ่งในชุมชนที่ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพฯ ได้เข้าไปร่วมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพและมีการคืนข้อมูลการสำรวจสู่ชุมชน โดยชุมชนสามารถนำไปวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสร้างความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น จนกระทั่งได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มาร่วมในงาน ในครั้งนี้

๒) **นิทรรศการ Siam Paragon Bangkok Royal Orchid 2020 : The Pride of Siam**

วันที่ 6 สิงหาคม 2563 กรมป่าไม้ โดยส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ได้เข้าร่วมนิทรรศการงานเทิดพระเกียรติ Siam Paragon Bangkok Royal Orchid 2020 : The Pride of Siam ภายใต้แนวคิด ทั่วหล้า เทิดไท้ ถวายใจสดุดี เนื่องในมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง 88 พรรษา ระหว่างวันที่ 6-12 สิงหาคม 2563 เวลา 10.00 น. - 21.00 น. ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน

ในงานนี้มีนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธานในพิธีเปิดงาน โดยในนิทรรศการของกรมป่าไม้ มีการแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันไฟป่า การแจกกล้าไม้ฟรีให้กับผู้สนใจ แลแส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ยังได้ร่วมแจกหนังสือความหลากหลายทางชีวภาพกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีเนื้อหาข้อมูลองค์ความรู้และคุณค่าความหลากหลายของผืนป่า เผยแพร่ให้กับผู้เข้าชมนิทรรศการด้วย

๙. รายงานความก้าวหน้ากิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน ๖ ครั้ง

รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๓
การดำเนินงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่
ระหว่างวันที่ ๑๕-๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓
ป่าในเมือง
Urban Forest
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

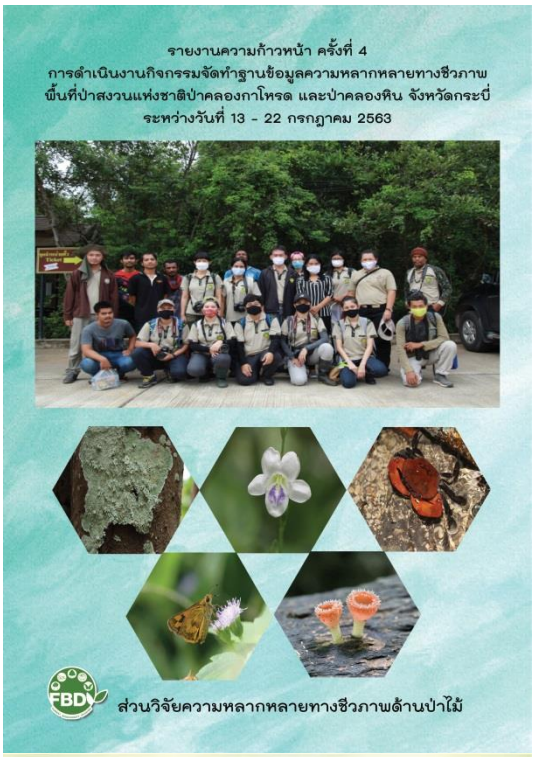
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 4
การดำเนินงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่
ระหว่างวันที่ 13 - 22 กรกฎาคม 2563
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

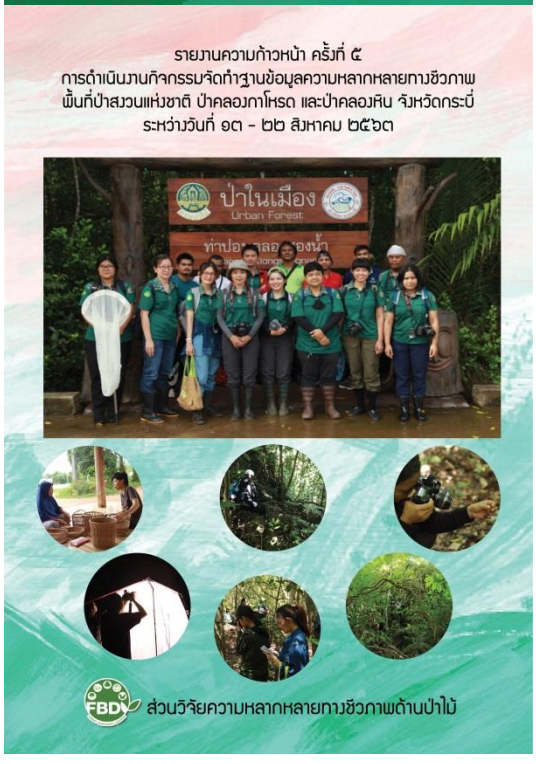
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๕
การดำเนินงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองกาโหรด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่
ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
ป่าในเมือง
Urban Forest
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

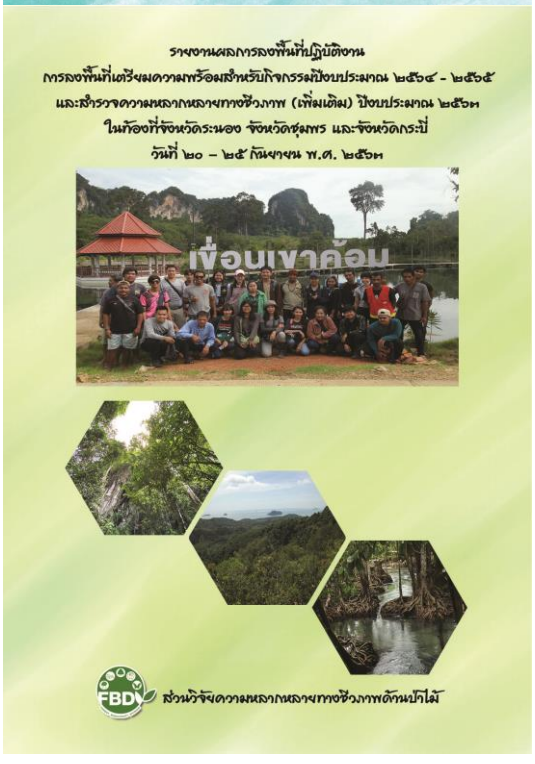
รายงานผลการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน
การลงพื้นที่เตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
และสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ (เพิ่มเติม) ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
ในท้องที่จังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร และจังหวัดกระบี่
วันที่ ๒๐ – ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
เขื่อนเขาค้อม
ส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

ภาคผนวก

คณะทำงานกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองกาโหลด และป่าคลองหิน จังหวัดกระบี่

บุคลากรส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๑.	นายขวัญชัย เจริญกรุง	ผู้อำนวยการส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
๒.	นางสาววีรณา สมพีร์วงศ์	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
๓.	นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๔.	นางณิชา แข่งขัน	นักวิชาการป่าไม้
๕.	นางสาวเกศรา แก้วก้อน	นักวิทยาศาสตร์
๖.	นางสาวรัสรินทร์ ณ ลำปาง	นักวิทยาศาสตร์
๗.	นางสาวพจนีย์ ยิ่งคุ้ม	นักวิทยาศาสตร์
๘.	นายชันณรงค์ ลักษณะแมน	นักวิทยาศาสตร์
๙.	นางสาวชลดา พรจ่าย	นักวิทยาศาสตร์
๑๐.	นางสาวชญานันท์ พลยูง	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๑.	นายสนั่น หมัดสั๊ะ	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๒.	นางสาวน้ำตาล คุ้มตะโก	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๓.	นายกิตติพัฒน์ ลิขิตวรโชติ	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๔.	นางสาวจารินี บำรุงถิ่น	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๑๕.	นางสุวรรณี สร้างคำ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
๑๖.	นางสาวกชกร อัญชลิสังกาศ	พนักงานจ้างเหมาบริการ
๑๗.	นางสาวจิราพร โคตรวงค์	พนักงานจ้างเหมาบริการ
๑๘.	นางเบญจมาศ แย้มบุญทับ	พนักงานจ้างเหมาบริการ

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่

๑.	นายจิรพงษ์ เอกวานิช	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๒.	นางสาวพนาวรรณ รักตน	นักวิชาการเผยแพร่
๓.	นางสาวอัจฉรา สกุลคู	นักวิชาการเผยแพร่
๔.	นายพีรพัฒน์ วงศ์แก้ว	เจ้าหน้าที่การเกษตร
๕.	นายอดิศักดิ์ หิรัญ	เจ้าหน้าที่การเกษตร
๖.	นายประทีป เจียมกำเนิด	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร
๗.	นายพงศ์พณิช เกื้อทอง	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร
๘.	นายเอกพล คงมาก	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร
๙.	นางสาววรรณดี รัตนบุรี	พนักงานจ้างเหมาบริหาร

เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาครามและอาสาสมัครบ้านหนองจิก

๑.	นายพุฒินันท์ ภูมิภมร	**เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคราม**
๒.	นางเพ็ญศรี ไฉนวงศ์	อาสาสมัคร
๓.	นางติ๋ม กูลหลัง	อาสาสมัคร
๔.	น.ส.วิไล กูลหลัง	อาสาสมัคร
๕.	นายสมชาย ใจกล้า	อาสาสมัคร

๖. นายปรีชา ศิลป์ภาษา	อาสาสมัคร
๗. นายพงศภัค เหล่าชาย	อาสาสมัคร
๘. นายไพโรจน์ บุญช่วย	อาสาสมัคร
๙. นายมนัส มาตรักษา	อาสาสมัคร
๑๐. นายมานิต สาโรจน์	อาสาสมัคร
๑๑. นายเวที ขันติวงศ์	อาสาสมัคร
๑๒. นายสุทธิรักษ์ ทำสวน	อาสาสมัคร
๑๓. นายอนันทชัย สาบุตร	อาสาสมัคร
๑๔. นายอุเส็น สุมาวี	อาสาสมัคร
๑๕. นายเอกนรินทร์ ถวายเชื้อ	อาสาสมัคร
๑๖. นายสมศักดิ์ บุตรกริม	อาสาสมัคร
๑๗. นายกิตติวิทย์ สาดีน	อาสาสมัคร
๑๘. นายเชาวลิต พุ่มช่วย	อาสาสมัคร

คณะทำงานโครงการวิจัยการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มแหล่งอาหาร (Food Bank) ในพื้นที่ป่าของชุมชน ในท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและอุทัยธานี

บุคลากรส่วนความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้

๑. นายคงศักดิ์ มีแก้ว	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยการจัดการป่าไม้
๒. นายสมบูรณ์ บุญยืน	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
๓. นายขวัญชัย เจริญกรุง	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้
๔. นางสาวอินทิรา พันธาสุ	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
๕. นายเจนวิชญ์ พฤฑฒิกุล	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ
๖. นายอภิวัฒน์ เอื้ออารีเลิศ	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๗. นายอนิรุตน์ พลฤทธิ์	นักวิชาการป่าไม้
๘. นางสาวพจนีย์ ยิ่งคุ้ม	นักวิทยาศาสตร์
๙. นางสาวเกศรา แก้วก้อน	นักวิทยาศาสตร์
๑๐. นางสาวรัสรินทร์ ณ ลำปาง	นักวิทยาศาสตร์
๑๑. นางสาวน้ำตาล คุ้มตะโก	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๒. นางสาววัชรียา วงษ์หาญ	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๓. ว่าที่ร้อยตรีหญิง ปนัดดา ฤทธิ์น้อย	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๔. นางสาวชญานันท์ พลยุง	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๕. นางสาวกวิสรา ศรีทอง	ผู้ช่วยนักวิจัย
๑๖. นางปอแก้ว เขียวขาว	เจ้าหน้าที่ธุรการ (ปวช.)

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขานครสวรรค์
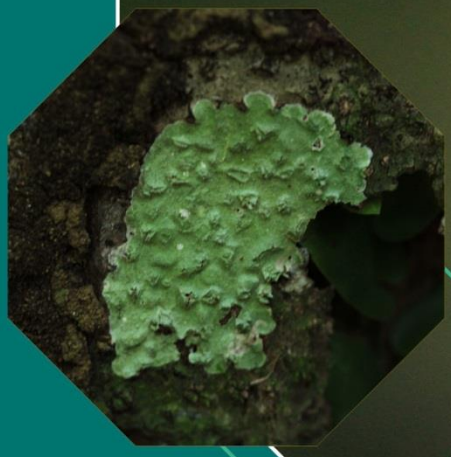
๑. นางสาวประคำแก้ว บุญธรรม	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
๒. นายเอกรัตน์ พรหมศิริแสน	เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญการ